Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.10.22 10:25:01 EEST
Reason:
Location: Athens

ΑΔΑ: Ψ9ΨΒ46ΜΤΛΒ-ΨΘ1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ
Δ/νση: Λ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 96 11527 ΑΘΗΝΑ
Αρμόδιος: Α.Δ. ΚΑΜΠΑΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Τηλέφωνο: 2131520671, pol 1039303
e-mail: tmypeithsymb@astynomia.gr
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 1018/ 26/2384740
Γ.Φ./Ε.Φ. Θεματολογίου: (6004/1)

ΑΘΗΝΑ , 21/10/2026
Ηλεκτρονική διακίνηση για τους αποδέκτες που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο POL.

ΠΡΟΣ: 'ΒΛΕΠΕ ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ'

ΘΕΜΑ: «Εγκύκλιες οδηγίες για τον χειρισμό πειθαρχικών υποθέσεων ένστολου προσωπικού».

ΣΧΕΤ.: Η υπ' αριθ. 1055/ 26/2051282 από 14-09-2026 διαταγή μας (μη προς όλους).

1. Σύμφωνα με την ανωτέρω σχετική επισημαίνεται ότι, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 6 του ν.5293/2026 *«Παρεμβάσεις για ένα κράτος πιο φιλικό στον πολίτη»* (Α' 57), τροποποιείται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, καθιστώντας στο εξής υποχρεωτική για τη Διοίκηση την ανάρτηση εγκυκλίων οδηγιών, όχι μόνο στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος *«Διαύγεια»*, αλλά και στην ιστοσελίδα του αντίστοιχου Φορέα. Η τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την ισχύ των εγκυκλίων οδηγιών.

2. Για την πλήρωση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το ισχύον νομικό πλαίσιο, αλλά και με σκοπό την επικαιροποίηση και ομογενοποίηση των διαταγών που έχουν εκδοθεί, για την ορθή και εύρυθμη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στο πειθαρχικό δίκαιο αστυνομικού προσωπικού, διαβιβάζεται συνημμένα Οδηγός, με τον οποίο δίδονται κατευθύνσεις για:

Ι. Τον αρχικό χειρισμό καταγγελλομένων και εν γένει πειθαρχικών υποθέσεων. Παρέχονται σχετικές οδηγίες και διευκρινίσεις για τις υποχρεώσεις των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων και του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Επίσης, ρυθμίζεται η εύρυθμη διοικητική διερεύνηση των υποθέσεων αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας και υπενθυμίζεται η ορθή άσκηση της αρμοδιότητας για την κίνηση πειθαρχικής δίωξης, με την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε., για το προσωπικό δικαιοδοσίας των πειθαρχικών οργάνων της παρ. 1 του άρθρου 22 του π.δ. 120/2008.

ΙΙ. Τη διενέργεια των διοικητικών εξετάσεων. Παρατίθενται κατευθύνσεις για τη συνέχιση διοικητικών εξετάσεων σε βάρος εγκαλουμένων που έχουν εξέλθει του Σώματος, για τη διακίνηση της σχετικής αλληλογραφίας επί πειθαρχικών υποθέσεων μεταξύ των Υπηρεσιών. Γίνεται λεπτομερής περιγραφή ενιαίου τύπου εκθέσεων πορισμάτων διοικητικής εξέτασης και δίδονται οδηγίες για την ορθή σύνταξή τους. Επίσης, δίδονται κατευθύνσεις για τη χορήγηση παρατάσεων σε διενεργούμενες διοικητικές εξετάσεις, τη συσχέτιση νεότερων στοιχείων και καταγγελλομένων στις διοικητικές εξετάσεις, την πληρότητα διαδικασιών που αφορούν σε υποθέσεις *«κακοποίησης/κακομεταχείρισης»* πολίτη, την ταξινόμηση και τη σελιδομέτρηση των εγγράφων διοικητικής εξέτασης.

ΙΙΙ. Τους χειρισμούς μετά τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων. Περιγράφονται οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν μετά την περαίωση Π.Δ.Ε., Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008 και

Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008. Επίσης, υπενθυμίζονται οι εγκύκλιες διαταγές που αφορούν στον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους Υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης, στα Τμήματα και στα Γραφεία Διοικητικών Εξετάσεων, καθώς και στο Τμήμα Ελέγχου Διοικητικών Εξετάσεων της Διεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου.

IV. Τους χειρισμούς μετά από απευθείας κλήσεις σε απολογία – έλεγχο ποινών – προσφυγές. Ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν μετά από άσκηση πειθαρχικής δίωξης με απευθείας κλήση σε απολογία, στο πλαίσιο ελέγχου αποφάσεων επιβολής κατώτερων πειθαρχικών ποινών, καθώς και στις ενδικοφανείς προσφυγές, που υποβάλλονται κατά επιβληθέντων πειθαρχικών ποινών από τα μονομελή και τα συλλογικά πειθαρχικά όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας.

V. Τις διαδικασίες ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων. Μνημονεύεται η εγκύκλιος διαταγή για την εν γένει διαδικασία ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων και την υποστήριξή τους. Επίσης, δίδονται κατευθύνσεις για τις δεσμεύσεις τους από τις παραπεμπτικές διαταγές, τις αρμοδιότητες για την κίνηση της διαδικασίας επανάληψης της πειθαρχικής δίκης, μετά από αίτημα του τιμωρηθέντος που έχει εξέλθει του Σώματος, τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών και ενσήμων από δικηγόρους ενώπιον ενεργούντος διοικητική εξέταση Αξιωματικού ή των Πειθαρχικών Συμβουλίων, καθώς και τα ειδικά ερωτήματα προς τα Πειθαρχικά Συμβούλια, σε περίπτωση εξόδου ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας πριν λήξει ο χρόνος υποχρεωτικής υπηρεσίας.

VI. Διάφορα άλλα θέματα πειθαρχικού δικαίου αστυνομικού προσωπικού. Μνημονεύεται η εγκύκλιος διαταγή για την ορθή και εύρυθμη εφαρμογή των εκτεταμένων τροποποιήσεων που επήλθαν στο π.δ. 120/2008 με το π.δ. 61/2024. Επίσης, δίδονται κατευθύνσεις για την έγκαιρη διαβίβαση των εγγράφων εξηγήσεων των εγκαλουμένων, σε βάρος τον οποίων εξετάζεται το ενδεχόμενο επιβολής του διοικητικού μέτρου της διαθεσιμότητας, τις επιστροφές διοικητικών εξετάσεων για ορθή συμπλήρωσή τους, την επαναδιερεύνηση πειθαρχικών υποθέσεων που έχουν αρχειοθετηθεί με διενεργηθείσα Π.Δ.Ε., την θεραπεία ακυροτήτων που μπορεί να επέλθει από τυπικά και δικονομικά ελαττώματα πειθαρχικών διαδικασιών, την αιτιολογία των πειθαρχικών αποφάσεων, τη μη ενσήμανση αντιγράφων εγγράφων στο πλαίσιο άσκησης των δικαιωμάτων των πειθαρχικά εγκαλουμένων και τέλος τις καταχωρήσεις της πορείας των ποινικών και πειθαρχικών υποθέσεων στην εφαρμογή «Πειθαρχικές Υποθέσεις».

3. Ο συνημμένος στην παρούσα Οδηγός να μελετηθεί απ’ όλους τους Αξιωματικούς και ιδιαίτερα τους Διευθυντές-Διοικητές-Προϊσταμένους Υπηρεσιών, να αποτελέσει δε αντικείμενο συζήτησης-ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό του Σώματος και ιδίως στους χειριστές θεμάτων προσωπικού των Γραμματειών και των Επιτελείων όλων των Υπηρεσιών, ώστε να μην παρουσιάζονται προβλήματα κατά την εφαρμογή του.

4. Με την έκδοση της παρούσας παύουν να ισχύουν οι υπ’ αριθ. 1647/23/1247947 από 22-6-2023, 1647/23/532758 από 15-3-2023, 1647/22/575109 από 17-3-2022, 1647/20/1290292 από 22-6-2020, 1647/20/429314 από 26-2-2020, 6004/12/45 από 15-6-2009, 6004/1/22-κγ΄ από 06-10-2008, 6004/1/5-να΄ από 14-2-2004, 6004/1/5-ε΄ από 31-1-1996 διαταγές, καθώς και οποιαδήποτε άλλη συναφή εγκύκλιος οδηγία δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 5Α του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

5. Τα Γραφεία της Πολιτικής Ηγεσίας, στα οποία υποβάλλεται, καθώς και οι λοιποί αποδέκτες

στους οποίους κοινοποιείται η παρούσα, παρακαλούνται για την ενημέρωσή τους.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΛΛΙΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΠΡΟΣ

1) ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΧΩΡΑΣ(POL)
2) ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
3) ΓΕΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
4) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
5) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
6) Δ/ΝΣΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ Κ ΕΣΩΤ.ΕΛΕΓ.
7) ΑΕΑ/ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ
8) ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
9) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΧΩΡΑΣ (POL) - (ΕΚΤΟΣ Γ.Α.Δ.Α. ΚΑΙ Γ.Α.Δ.Θ.)
10) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ Γ.Α.Δ.Α.
11) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ Γ.Α.Δ.Θ.
12) ΓΔΟΥΕΣ/Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
13) ΓΔΟΥΕΣ/Δ/ΝΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ
14) ΓΔΟΥΕΣ/Δ/ΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ,ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
15) ΓΔΟΥΕΣ/Δ/ΝΣΗ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
16) ΓΔΟΥΕΣ/Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
17) ΤΑ.Π.Α.Σ.Α.
18) ΥΠ.ΔΙΑΧ.ΕΥΡΩΠ. ΚΑΙ ΑΝΑΠΤ.ΠΡΟΓ
19) Υ.Ε.Υ.Σ.Α.
20) ΓΕΝ.ΔΙΕΥΘ.ΑΝΤ.ΣΩΦΡ.ΠΟΛΙΤ./ΤΜ.ΕΞΩΤΕΡ.ΦΡ.ΚΑΤ.ΚΡΑΤ.
21) ΙΔΡ. ΜΕΡ. ΑΡΙΣΤ. ΕΛ.ΑΣ.
22) ΥΠΗΡΕΣΙΑ Π.ΑΜ-Π.Σ.Ε.Α.
23) ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ
24) Ε.Υ.Π.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1) ΓΡ. ΓΕΝ.ΓΡΑΜ.ΔΗΜ.ΤΑΞΗΣ
2) ΓΡ.Γ.Γ.ΑΝΤΕΓΚΛ.ΠΟΛΙΤΙΚ.
3) ΕΠΙΤΕΛΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΗΓΟΥ
4) ΑΕΑ/Α' ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ ΕΛ.ΑΣ.
5) ΑΕΑ/Β' ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ ΕΛ.ΑΣ.
6) ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
7) ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΝΟΤΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
8) -ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ-
9) ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ "ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ"-ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
Διεύθυνση: Χαλκοκονδύλη 17, Αθήνα
10) ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ (Ε.Α.Δ.)
Διεύθυνση: ΟΔΟΣ ΛΕΝΟΡΜΑΝ 195 & ΑΜΦΙΑΡΑΟΥ ΑΘΗΝΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΝΣΤΟΛΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2026

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ι. ΑΡΧΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ 3
Α. Υποχρεώσεις των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων και των ενστόλων της Ελληνικής Αστυνομίας για τον αρχικό χειρισμό καταγγελλομένων και εν γένει πειθαρχικών υποθέσεων. 3
Β. Διοικητικός χειρισμός υποθέσεων αναφορικά με καταγγελλόμενα σε βάρος του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, επί αδικημάτων αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας. 3
Γ. Έκδοση διαταγών διενέργειας διοικητικών εξετάσεων, μετά από τη συνεκτίμηση των καταγγελλόμενων περιστατικών. 5
Δ. Ορθή άσκηση της αρμοδιότητας για την κίνηση πειθαρχικής δίωξης, με την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε., για το προσωπικό δικαιοδοσίας των πειθαρχικών οργάνων της παρ. 1 του άρθρου 22 του π.δ. 120/2008. 5
ΙΙ. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 6
Ε. Συνέχιση διοικητικών εξετάσεων σε βάρος εγκαλουμένων που έχουν εξέλθει του Σώματος. 6
ΣΤ. Κοινοποιήσεις σε Υπηρεσίες των διαταγών διενέργειας διοικητικής εξέτασης. 6
Ζ. Καθιέρωση συγκεκριμένου τύπου εκθέσεων πορισμάτων διοικητικής εξέτασης και οδηγίες για την ορθή σύνταξή τους. 6
Η. Χορήγηση παρατάσεων σε διενεργούμενες διοικητικές εξετάσεις. 8
Θ. Συσχέτιση νεότερων στοιχείων και καταγγελλομένων στις διοικητικές εξετάσεις. 9
Ι. Πληρότητα διαδικασιών που αφορούν σε υποθέσεις «κακοποίησης/κακομεταχείρισης» πολίτη. 9
ΙΑ. Ταξινόμηση και σελιδομέτρηση εγγράφων διοικητικής εξέτασης. 10
ΙΙΙ. ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 11
ΙΒ. Ενέργειες μετά την περαίωση Π.Δ.Ε. και τη λήψη απόφασης επ' αυτής. 11
ΙΓ. Ενέργειες μετά την περαίωση Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008 και τη λήψη απόφασης επ' αυτής. 12
ΙΔ. Ενέργειες μετά την περαίωση Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008 και τη λήψη απόφασης επ' αυτής, καθώς και διευκρίνιση ως προς την άσκηση πειθαρχικής δίωξης με την έκδοση κλήσης σε απολογία. 13
ΙΕ. Εγκύκλιες διαταγές που αφορούν στον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους Υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης, στα Τμήματα και στα Γραφεία Διοικητικών Εξετάσεων, καθώς και στο Τμήμα Ελέγχου Διοικητικών Εξετάσεων της Διεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου. 15
IV. ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΚΛΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΠΟΛΟΓΙΑ-ΕΛΕΓΧΟ ΠΟΙΝΩΝ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ. 15
ΙΣΤ. Ενέργειες μετά από άσκηση πειθαρχικής δίωξης με απευθείας κλήση σε απολογία, καθώς και στο πλαίσιο ελέγχου αποφάσεων επιβολής κατώτερων πειθαρχικών ποινών. 15
ΙΖ. Ενδικοφανείς προσφυγές κατά επιβληθέντων πειθαρχικών ποινών από τα μονομελή και τα συλλογικά πειθαρχικά όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας. 16
V. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ 18
ΙΗ. Εγκύκλιος διαταγή για την εν γένει διαδικασία ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων και την υποστήριξή τους. 18
ΙΘ. Δεσμεύσεις Πειθαρχικών Συμβουλίων από τις παραπεμπτικές διαταγές. 18
Κ. Αρμοδιότητες για την κίνηση της διαδικασίας επανάληψης της πειθαρχικής δίκης ενώπιον Πειθαρχικού Συμβουλίου, μετά από αίτημα του τιμωρηθέντος που έχει εξέλθει του Σώματος. 18
ΚΑ. Γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων από δικηγόρους ενώπιον ενεργούντος διοικητική εξέταση Αξιωματικού ή των Πειθαρχικών Συμβουλίων. 18
ΚΒ. Ειδικά ερωτήματα προς τα Πειθαρχικά Συμβούλια σε περίπτωση εξόδου από το Σώμα ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας πριν τη λήξη του χρόνου υποχρεωτικής υπηρεσίας. 19
VI. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 20
ΚΓ. Εγκύκλιος διαταγή για την ορθή και εύρυθμη εφαρμογή των τροποποιήσεων που επήλθαν στο π.δ. 120/2008 με το π.δ. 61/2024. 20
ΚΔ. Έγκαιρη διαβίβαση των εγγράφων εξηγήσεων των εγκαλουμένων που καλούνται σε ακρόαση, ύστερα από την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε. σε βάρος τους, για να εξεταστεί από τα αρμόδια διοικητικά όργανα το ενδεχόμενο επιβολής του διοικητικού μέτρου της διαθεσιμότητας. 20
ΚΕ. Επιστροφές διοικητικών εξετάσεων για ορθή συμπλήρωσή τους. 21
ΚΣΤ. Επαναδιερεύνηση πειθαρχικής υπόθεσης που έχει αρχειοθετηθεί με διενεργηθείσα Π.Δ.Ε.. 21
ΚΖ. Θεραπεία ακυροτήτων που μπορεί να επέλθει από τυπικά ελαττώματα πειθαρχικών διαδικασιών. 22
ΚΗ. Οι πειθαρχικές αποφάσεις πρέπει να έχουν ειδική, σαφή και επαρκή αιτιολογία. 23
ΚΘ. Επικόλληση ενσήμων της Ελληνικής Αστυνομίας στα αντίγραφα εγγράφων που δίδονται στους πειθαρχικά εγκαλουμένους, στο πλαίσιο άσκησης των δικαιωμάτων τους. 24
Λ. Καταχωρίσεις της πορείας των ποινικών και πειθαρχικών υποθέσεων στην εφαρμογή «Πειθαρχικές Υποθέσεις». 24

Ι. ΑΡΧΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Α. Υποχρεώσεις των αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων και των ενστόλων της Ελληνικής Αστυνομίας για τον αρχικό χειρισμό καταγγελλομένων και εν γένει πειθαρχικών υποθέσεων.

Η άσκηση πειθαρχικής δίωξης είναι καθήκον των αρμοδίων για αυτή οργάνων. Επίσης, η αποσιώπηση πειθαρχικών παραπτωμάτων έτερων ενστόλων της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αντιδεοντολογική συμπεριφορά και αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό πειθαρχικό παράπτωμα. Επομένως, ο διοικητικός χειρισμός πράξεων για τις οποίες υπάρχει ιδία αντίληψη, καταγγελλομένων και οποιασδήποτε αλληλογραφίας, από την οποία προκύπτουν σαφείς ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικών παραπτωμάτων, είναι υποχρεωτικός από όλους τους αρμοδίους προϊσταμένους, ενώ όσοι ένστολοι λαμβάνουν γνώση πειθαρχικά επίμεμπτων πράξεων, οφείλουν να αναφέρουν το γεγονός ιεραρχικά. Οι προϊστάμενοι που είναι αρμόδιοι για τον χειρισμό πειθαρχικών υποθέσεων, εφόσον δεν έχουν ιδία αντίληψη, οφείλουν να συλλέγουν τα πρώτα στοιχεία και να εξετάζουν τον προσήκοντα περαιτέρω χειρισμό τους. Μετά τις ενέργειες για τη συλλογή των πρώτων στοιχείων, εάν τα καταγγελλόμενα ή οι αιτιάσεις σε βάρος του ένστολου προσωπικού είναι προδήλως αβάσιμα, θέτουν την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφασή τους, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 3 του π.δ. 120/2008. Επίσης, εάν πρόκειται για ελαφρά παραπτώματα, τα οποία προδήλως επισύρουν ποινή επίπληξης, οι αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης δύνανται να θέτουν την υπόθεση στο αρχείο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ανωτέρω διάταξης. Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι, η ανωτέρω διάταξη δύναται να εφαρμοστεί από ανώτερα πειθαρχικά όργανα και μετά την άσκηση πειθαρχικής δίωξης, κατά τα στάδια απόφασης επί διοικητικής εξέτασης ή ελέγχου κατώτερης πειθαρχικής ποινής ή εκδίκασης ενδικοφανούς προσφυγής. Στην περίπτωση δε, που απλώς πιθανολογείται η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα οφείλουν να διατάξουν Προκαταρκτική Διοικητική Εξέταση (Π.Δ.Ε.). Εάν προκύπτουν σαφείς ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή, τότε ασκούν πειθαρχική δίωξη με απευθείας κλήση σε απολογία και εάν προκύπτουν σαφείς ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, διατάσσουν τη διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.) του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008.

Β. Διοικητικός χειρισμός υποθέσεων αναφορικά με καταγγελλόμενα σε βάρος του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, επί αδικημάτων αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας.

Ο διοικητικός χειρισμός υποθέσεων αναφορικά με καταγγελλόμενα σε βάρος του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας που αφορά σε αδικήματα που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, καθώς πλήθος εξ αυτών υποβάλλονται, εκτός από την ανωτέρω Υπηρεσία και σε διάφορες άλλες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Επίσης, οι εν λόγω υποθέσεις, που ενδέχεται να αφορούν σε ζητήματα διαφθοράς, συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, δωροδοκίας-δωροληψίας υπαλλήλων, εκβίασης, απάτης και άλλων συναφών σοβαρών αδικημάτων του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2713/1999, διερευνώνται αποτελεσματικότερα με τις ανακριτικές δυνατότητες που παρέχονται από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας στις ποινικές προδικαστικές έρευνες, σε σχέση με τις ανακριτικές πράξεις που επιτρέπονται στο πλαίσιο των διοικητικών εξετάσεων του π.δ. 120/2008 «πειθαρχικό δίκαιο αστυνομικού προσωπικού».

Επομένως, σε περίπτωση που διατάσσεται η διενέργεια διοικητικής εξέτασης σχετικά με υπόθεση που πρόκειται να επιληφθεί ή έχει επιληφθεί η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, υφίσταται ο κίνδυνος, όπως, οι καθ' ου τα καταγγελλόμενα, πληροφορηθούν τις σε βάρος τους αιτιάσεις πριν καταστεί ώριμη προς τούτο η σχετική ποινική έρευνα, με επακόλουθο την ύπαρξη κινδύνου μη ευδόκιμης στοιχειοθέτησης των ερευνώμενων εγκλημάτων. Περαιτέρω, με την παράλληλη κλήση μαρτύρων για την ίδια υπόθεση, τόσο από τον ενεργούντα τη διοικητική εξέταση Αξιωματικό, όσο και από τους αστυνομικούς ανακριτικούς υπαλλήλους της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, είναι εύλογη η δημιουργία σύγχυσης σε αυτούς, καθόσον κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, θα καλούνται να εξετάζονται πολλαπλές φορές από διαφορετικές Υπηρεσίες. Αξίζει δε να επισημανθεί ότι, για τις μετέπειτα δικαιοδοτικές διαδικασίες προτεραιότητα έχει η ποινική διερεύνηση των υποθέσεων αυτών έναντι της αντίστοιχης διοικητικής, λόγω των αυξημένων αποδεικτικών δυνατοτήτων της.

Επιπροσθέτως, το δημόσιο συμφέρον απαιτεί την ταχεία περαίωση των διοικητικών εξετάσεων, στο πλαίσιο πάντοτε των αρχών της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας. Συνεπεία αυτού, στις διατάξεις των άρθρων 26 παρ. 14 και 24 παρ. 6 του π.δ. 120/2008, όπως ισχύουν, προβλέπονται εξαιρετικά σύντομα χρονικά διαστήματα περαίωσης. Η δε έκδοση διαταγής για τη διενέργεια διοικητικής εξέτασης, μετά τη λήψη των αντιγράφων της αντίστοιχης ποινικής δικογραφίας, βοηθά στην ταχύτερη και πληρέστερη ολοκλήρωσή της, ενώ εξυπηρετεί τόσο το δημόσιο, όσο και το υπηρεσιακό συμφέρον. Αυτοί είναι κυρίως οι λόγοι που οδήγησαν στην έκδοση διαταγών κατά το παρελθόν, σύμφωνα με τις οποίες η διοικητική διερεύνηση των υποθέσεων που επιλαμβάνεται η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, θα πρέπει να γίνεται μετά τη διαβίβαση των αντιγράφων της συναφώς σχηματισθείσας ποινικής δικογραφίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του ν. 2713/1999 και στο άρθρο 10 εδ. ιε' του π.δ. 65/2019 [προϊσχύσασα αντίστοιχη διάταξη ήταν το άρθρο 6 εδ. ια' π.δ. 179/1999].

Κατά την εφαρμογή των προαναφερθέντων έχει διαπιστωθεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις οι αρμόδιες, για τον πειθαρχικό έλεγχο των υποθέσεων, Υπηρεσίες είτε δεν αναμένουν την ποινική έρευνα της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την πρώιμη ενημέρωση των καθ' ων τα καταγγελλόμενα, είτε ουδόλως διατάσσουν είτε διατάσσουν εξαιρετικά καθυστερημένα τον πειθαρχικό έλεγχο αυτών (των υποθέσεων), εν αναμονή των αντιγράφων των αντίστοιχων ποινικών δικογραφιών, τα οποία ενίοτε δεν διαβιβάζονται ένεκα των τροποποιήσεων που επήλθαν με το άρθρο 10 εδ. ιε' του π.δ. 65/2019. Συγκεκριμένα με την προϊσχύσασα διάταξη [άρθρο 6 εδ. ια' π.δ. 179/1999] διαβιβαζόταν το σύνολο των προκαταρκτικών εξετάσεων και των προανακρίσεων της πρώην Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, όταν εμπλεκόταν ένστολο προσωπικό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ενώ με την νυν ισχύουσα διάταξη τα αντίγραφα διαβιβάζονται μόνο, εάν και εφόσον, έχει κληθεί και εξεταστεί με τήρηση των δικαιωμάτων του, ο ύποπτος στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης ή ο κατηγορούμενος στο πλαίσιο προανάκρισης.

Κατόπιν τούτου και με γνώμονα την αποφυγή των ανωτέρω δυσλειτουργιών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Σώματος, σε περιπτώσεις πειθαρχικής διερεύνησης καταγγελλομένων που αφορούν σε υποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2713/1999, θα πρέπει, πέραν των λοιπών εκ του νόμου προβλεπομένων:

α) εάν είναι αποδέκτες συναφών καταγγελλομένων, να ενημερώνουν άμεσα την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας, εφόσον δεν προκύπτει μετά βεβαιότητας ότι η ως άνω Υπηρεσία έχει ήδη ενημερωθεί,

β) σε περίπτωση που δεν επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος η άμεση

διοικητική διερεύνηση της υπόθεσης, να μην προβαίνουν στην έκδοση σχετικών διαταγών, αναμένοντας για εύλογο χρονικό διάστημα (το οποίο εξαρτάται από τα πραγματικά δεδομένα της κάθε υπόθεσης) τη διαβίβαση τυχόν αντιγράφων του σχηματισθέντος προανακριτικού υλικού ή της προκαταρκτικής εξέτασης από την προρρηθείσα Υπηρεσία,

γ) να μην υποβάλουν ερωτήματα σχετικά με τη διενέργεια τυχόν προδικαστικών ερευνών από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας προς αποφυγή άσκοπης αλληλογραφίας, εκτός εάν συντρέχουν ιδιαίτερα εξαιρετικοί λόγοι.

Η δε Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας δύναται να ενημερώνει το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά την κρίση της, αναφορικά με την μη έκδοση διαταγών διοικητικής διερεύνησης των εν λόγω υποθέσεων, μέχρι να καταστεί ώριμη προς τούτο η τυχόν αντίστοιχη προδικαστική της έρευνα.

Γ. Έκδοση διαταγών διενέργειας διοικητικών εξετάσεων, μετά από τη συνεκτίμηση των καταγγελλόμενων περιστατικών.

Έχει παρατηρηθεί ότι διατάσσεται η διενέργεια διοικητικών εξετάσεων, με την απλή γνωστοποίηση άσκησης ποινικής δίωξης ή εν γένει με την πληροφόρηση ότι έχει υποβληθεί μήνυση ή έγκληση, χωρίς να είναι γνωστά τα καταγγελλόμενα περιστατικά. Αυτό έχει ως συνέπεια οι ενεργούντες τις διοικητικές εξετάσεις να χάνουν χρόνο για την αναζήτηση των αντιγράφων της ποινικής δικογραφίας. Το ορθό είναι, εφόσον δεν έχει υποβληθεί καταγγελία στην Υπηρεσία ή δεν υπάρχει κίνδυνος παραγραφής πειθαρχικών παραπτωμάτων ή συντρέχει περίπτωση επιβολής του διοικητικού μέτρου της διαθεσιμότητας, το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο να αναζητά τα αντίγραφα της ποινικής δικογραφίας, δυνάμει του άρθρου 147 του Κ.Π.Δ. και του άρθρου 48 παρ. 4 του π.δ. 120/2008 και αφού τα μελετήσει στη συνέχεια να προβαίνει στην έκδοση της κατάλληλης διαταγής για τη διοικητική διερεύνηση της υπόθεσης.

Δ. Ορθή άσκηση της αρμοδιότητας για την κίνηση πειθαρχικής δίωξης, με την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε., για το προσωπικό δικαιοδοσίας των πειθαρχικών οργάνων της παρ. 1 του άρθρου 22 του π.δ. 120/2008.

Στα πειθαρχικά όργανα που έχουν αρμοδιότητα άσκησης πειθαρχικής δίωξης με την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε., μόνο για το προσωπικό δικαιοδοσίας τους σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 του π.δ. 120/2008 εφιστάται η προσοχή στις περιπτώσεις μετακίνησης των πειθαρχικά εγκαλουμένων. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις διάπραξης πειθαρχικών παραπτωμάτων από ένστολο προσωπικό που αποσπάσθηκε ή μετακινήθηκε προσωρινά από την Υπηρεσία του σε άλλη Υπηρεσία για εκτέλεση υπηρεσιακών καθηκόντων, αρμόδιοι για την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008 είναι οι Διευθυντές που έχουν το βαθμό τουλάχιστον του Αστυνομικού Διευθυντή και που προΐστανται Υπηρεσιών επιπέδου Διεύθυνσης Αστυνομίας και άνω, στις οποίες το ένστολο προσωπικό αποσπάσθηκε ή μετακινήθηκε προσωρινά και τελούν υπό τις διαταγές τους, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα άσκησης της πειθαρχικής δίωξης, ανεξάρτητα από τον χρόνο απομάκρυνσής τους από την οργανική τους Υπηρεσία και το χρόνο διάπραξης των πειθαρχικών τους παραπτωμάτων (σε προηγούμενη Υπηρεσία ή στην Υπηρεσία στην οποία αποσπάσθηκαν ή μετακινήθηκαν προσωρινά).

Όταν, όμως, οι μετακινηθέντες επιστρέψουν στις οργανικές τους Υπηρεσίες (μετά τη λήξη της απόσπασης κ.λπ.) και αποκαλυφθεί στη συνέχεια ότι διέπραξαν παραπτώματά τους στις Υπηρεσίες στις οποίες είχαν αποσπασθεί ή μετακινηθεί προσωρινά για εκτέλεση υπηρεσίας (ή και πριν τη μετακίνησή τους), η αρμοδιότητα αυτή (άσκηση πειθαρχικής δίωξης) ανήκει στους Διευθυντές των οργανικών τους Υπηρεσιών επιπέδου Διεύθυνσης Αστυνομίας και άνω στις οποίες αυτοί υπάγονται διοικητικά, κατά το χρόνο έκδοσης της διαταγής.

Εξαίρεση από τα προαναφερόμενα συντρέχει μόνο για το ένστολο προσωπικό που προσκολλάται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 45 και 57 του Π.Δ. 584/1985 *«Οργάνωση και λειτουργία Υγειονομικής Υπηρεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας»*, στη Διεύθυνση Υγειονομικού/Κεντρικά Ιατρεία ή σε άλλη Υπηρεσία, δεδομένου ότι η *«μετακίνηση»* αυτή αναφέρεται αποκλειστικά στην παρακολούθηση της κατάστασης της υγείας τους και όχι στην εκτέλεση υπηρεσίας. Συνακόλουθα, στην περίπτωση αυτή, η αρμοδιότητα άσκησης πειθαρχικής δίωξης με την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε. ανήκει στους Διευθυντές που έχουν το βαθμό τουλάχιστον του Αστυνομικού Διευθυντή και που προΐστανται Υπηρεσιών επιπέδου Διεύθυνσης Αστυνομίας και άνω, στις οποίες το προσωπικό αυτό υπάγεται διοικητικά (κατά το χρόνο έκδοσης της διαταγής).

ΙΙ. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ε. Συνέχιση διοικητικών εξετάσεων σε βάρος εγκαλουμένων που έχουν εξέλθει του Σώματος.

Με την παρ. 4 του άρθρου 6 του π.δ. 120/2008 εξομοιώνεται η Π.Δ.Ε. με την Ε.Δ.Ε., για την εφαρμογή της παρ. 3 του ιδίου άρθρου. Συνακόλουθα, στην περίπτωση που η πειθαρχική διαδικασία έχει κινηθεί με την έκδοση διαταγής για τη διενέργεια Π.Δ.Ε. πριν τη διαγραφή του καθ' ου η διοικητική εξέταση και προκύψει απ' αυτή η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, συνεχίζεται η πειθαρχική διαδικασία και μετά την έξοδό του από το Σώμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του ιδίου άρθρου. Στην περίπτωση αυτή η πειθαρχική δίωξη κατ' άρθρο 22 παρ. 1 περ. β΄ του π.δ. 120/2008 μπορεί ν' ασκηθεί και μετά τη διαγραφή του. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση που έχει διαταχθεί Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του ως άνω π.δ. κατά παντός υπευθύνου, εάν διαπιστωθούν σαφείς ενδείξεις για την τέλεση του διερευνώμενου πειθαρχικού παραπτώματος από εμπλεκόμενο που έχει εξέλθει του Σώματος, εάν η διαταγή διενέργειας της διοικητικής εξέτασης έχει εκδοθεί πριν την αποστρατεία του, τότε η πειθαρχική δίωξη πρέπει να επεκτείνεται-προσωποποιείται και να συνεχίζεται σε βάρος του, παρά το γεγονός της εξόδου του από το Σώμα.

ΣΤ. Κοινοποιήσεις σε Υπηρεσίες των διαταγών διενέργειας διοικητικής εξέτασης.

Τα πειθαρχικά όργανα που εκδίδουν διαταγή διενέργειας διοικητικής εξέτασης, εκτός από τον αρμόδιο Αξιωματικό ή Υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται για τη διενέργειά της, θα πρέπει να την κοινοποιούν ιεραρχικά σε όλα τα προϊστάμενα υπηρεσιακά κλιμάκια, έως τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, ακόμη και στην περίπτωση που η διοικητική εξέταση διενεργείται από το πειθαρχικό όργανο που τη διέταξε. Επιπλέον, πρέπει να κοινοποιείται και στις Υπηρεσίες που τηρούν τους σχετικούς ατομικούς φακέλους του πειθαρχικά εγκαλουμένου. Σε περίπτωση που η υπόθεση αφορά παραπτώματα αρμοδιότητας του Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης, η διαταγή διενέργειας της διοικητικής εξέτασης θα κοινοποιείται περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 1018/25/2049269 από 25-09-2025 διαταγή μας (ΑΔΑ: 9ΠΤΚ46ΜΤΛΒ-Η7Ν).

Ζ. Καθιέρωση συγκεκριμένου τύπου εκθέσεων πορισμάτων διοικητικής εξέτασης και οδηγίες για την ορθή σύνταξή τους.

Μολονότι με το π.δ. 120/2008 δεν καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της έκθεσης πορίσματος των διοικητικών εξετάσεων (Π.Δ.Ε.-Ε.Δ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 29 αυτού, εν τούτοις, χάριν ομοιομορφίας, κρίνεται σκόπιμη η καθιέρωση συγκεκριμένου τύπου αυτής, σε ενιαίο κείμενο, το οποίο θα περιλαμβάνει τέσσερα μέρη (κεφάλαια), ήτοι το προοίμιο, το ιστορικό, το σκεπτικό ή αιτιολογικό, το συμπέρασμα και την εισήγηση, σαφώς διακρινόμενα μεταξύ τους, αλλά μη χωριζόμενα από το υπόλοιπο κείμενο με υπότιτλους.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, η σύνταξη της έκθεσης θα καθίσταται ευχερέστερη και θα αποφευχθεί η παρατηρούμενη μέχρι τώρα αναφορά σ' αυτή περιττών και άσκοπων επαναλήψεων (διαταγών, αιτιών διενέργειας της εξέτασης, επανάληψη περιεχομένου διαταγής άσκησης πειθαρχικής δίωξης, εισαγωγές σε ένα έκαστο των κεφαλαίων, επανάληψη διαπιστώσεων στο αιτιολογικό μέρος και στο συμπέρασμα κ.λπ.), οι οποίες προκαλούν σύγχυση και καταπόνηση στον αναγνώστη και δεν προάγουν τη συνοπτικότητα και την περιεκτικότητα, χαρακτηριστικά τα οποία πρέπει να υπάρχουν στα υπηρεσιακά έγγραφα γενικά και ειδικότερα στη συγκεκριμένη έκθεση, η οποία αποτελεί τη σύνοψη του ουσιώδους αποτελέσματος της διοικητικής ανάκρισης και παρέχει στο αποφασίζον όργανο ή στο αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο μία ταχεία γενική άποψη για τα υπό κρίση πραγματικά περιστατικά και διευκολύνει την περαιτέρω επεξεργασία και λήψη απόφασης.

Προς τούτο, η εν λόγω έκθεση, η οποία στην ουσία της αποτελεί γνωμοδότηση του συντάκτη, θα φέρει τον τίτλο ***«ΕΚΘΕΣΗ ΠΟΡΙΣΜΑΤΟΣ ΕΝΟΡΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ»*** και θα διαρθρώνεται σε μέρη (κεφάλαια), τα οποία θα εμπεριέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:

Προοίμιο: Αποτελεί το πρώτο μέρος του πορίσματος και περιλαμβάνει τον τόπο, την ημεροχρονολογία και ώρα σύνταξης, το βαθμό, το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα του συντάκτη, μνεία των διατάξεων και της διαταγής βάσει της οποίας ενεργήθηκε η εξέταση, η Υπηρεσία που εξέδωσε την διαταγή, συνοπτικώς το σκοπό για τον οποίο ενεργήθηκε η διοικητική εξέταση και επιγραμματικά τα αποδεικτικά μέσα (για τα οποία μπορεί να παραπέμπει στον πίνακα περιεχομένων εγγράφων).

Ιστορικό: Το μέρος αυτό ακολουθεί του προοιμίου. Πρέπει κατ' αρχάς να προκύπτει σε ποια Υπηρεσία υπηρετεί ο εγκαλούμενος και σε ποια υπηρετούσε όταν τελέσθηκε η αποδιδόμενη σ' αυτόν αξιόποινη πράξη ή παράλειψη. Ακολούθως, ο ενεργήσας την εξέταση, εκθέτει, όσο το δυνατόν συνοπτικότερα και περιεκτικότερα το ιστορικό της υπόθεσης (πραγματικά περιστατικά), με ορθή χρονική σειρά, ακρίβεια, σαφήνεια και αντικειμενικότητα, πώς ακριβώς έλαβαν χώρα όλα τα περιστατικά που αφορούν στον εγκαλούμενο και στην υπόθεση και υπό ποιες ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές γι' αυτόν περιστάσεις. Υφίσταται δε η δυνατότητα να γίνεται αναφορά (εντός παρενθέσεως) στα κυριότερα έγγραφα της δικογραφίας, από τα οποία προκύπτουν τα στοιχεία αυτά, προς ευχερέστερο εντοπισμό τους.

Ειδικότερα, πρέπει να περιγράφονται οι περιστάσεις και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες βρέθηκε ο εγκαλούμενος αστυνομικός, καθώς και οι τυχόν συντρέχοντες απαλλακτικοί (άμυνα, προσταγή, εκπλήρωση καθήκοντος, ενάσκηση δικαιώματος κ.λπ.), ελαφρυντικοί (υλική ή ψυχολογική βία, κατάσταση ανάγκης, συναδελφική αλληλεγγύη, απειρία, εξαίρετη ποιότητα και διαγωγή, καλό ήθος, λευκό πειθαρχικό μητρώο κ.λπ.), ή επιβαρυντικοί λόγοι (ειδικότερες προθέσεις εγκαλουμένου, καθ' υποτροπή ή κατ' εξακολούθηση διάπραξη του ιδίου ή παρομοίου παραπτώματος, ταπεινά ελατήρια κ.λπ.), εφόσον αυτά προκύπτουν από το ανακριτικό και λοιπό υλικό της δικογραφίας.

Η καταχώριση στο μέρος αυτό της πορισματικής έκθεσης περιστατικών που υπέπεσαν μεν στην άμεση αντίληψη του συντάκτη, δεν προκύπτουν όμως από τα έγγραφα της δικογραφίας, πρέπει να αποφεύγεται, καθόσον εμφανίζει αυτόν ως μάρτυρα επί της υποθέσεως και μάλιστα, ενίοτε, προκατειλημμένο υπέρ ή κατά του εγκαλουμένου.

Στο μέρος αυτό της πορισματικής έκθεσης γίνεται επίσης συνοπτική αναφορά επί του τυχόν συντρέχοντος ποινικού σκέλους της υπόθεσης (σύλληψη εγκαλουμένου, σχηματισμός ποινικής δικογραφίας, αυτόφωρη διαδικασία, άσκηση ποινικής δίωξης, έκδοση παραπεμπτικού ή απαλλακτικού βουλεύματος, τακτική ανάκριση, προσωρινή κράτηση, προσδιορισμός δικασίμου κ.λπ.), ούτως ώστε το αποφασίζον όργανο να γνωρίζει την μέχρι τότε εξέλιξη της ποινικής πλευράς της υπόθεσης.

Γίνεται εκ νέου μνεία ότι, τα ιστορούμενα γεγονότα πρέπει να συνάγονται από τα έγγραφα της δικογραφίας, να είναι ορισμένα κατά τόπο και χρόνο, η δε ανάπτυξή τους να είναι λακωνική, σαφής, αντικειμενική και ικανή να κατατοπίσει πλήρως τον αναγνώστη, περί των λαβόντων χώρα.

Δεν πρέπει να περιλαμβάνεται στο περιεχόμενο της έκθεσης αντιγραφή του περιεχομένου των αποδεικτικών μέσων χωρίς αξιολόγηση, ανάπτυξη και επανάληψη επουσιωδών περιστατικών της υπόθεσης, καθώς και άνευ αλληλουχίας και συνειρμού παράθεση των γεγονότων.

Η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει επαρκή, σαφή και ειδική αιτιολογία, η οποία είναι απαραίτητη για να στηριχτούν οι μεταγενέστερες πειθαρχικές αποφάσεις.

Σκεπτικό ή Αιτιολογικό: Τρίτο κατά σειρά ακολουθεί το σκεπτικό ή αιτιολογικό μέρος της έκθεσης πορίσματος, το οποίο αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου κειμένου αυτής. Στο μέρος αυτό διατυπώνεται συνεπτυγμένα και αιτιολογημένα η προσωπική αντίληψη και κρίση του συντάκτη, η οποία διαμορφώθηκε με βάση την αποκλειστική και μόνο αξιολόγηση και συνεκτίμηση του συλλεγέντος ανακριτικού και λοιπού αποδεικτικού υλικού.

Επισημαίνεται ότι, η προσωπική κρίση και αντίληψη του συντάκτη πρέπει να αποτελεί προϊόν ορθού συλλογισμού, να ενισχύεται από τα συλλεγέντα στοιχεία και να αιτιολογείται πλήρως.

Τέλος, στο κεφάλαιο αυτό πρέπει να προσδιορίζονται τα στοιχεία εκείνα, τα οποία απαρτίζουν την έννοια της πειθαρχικά αξιολογούμενης πράξης ή παράλειψης, χωρίς όμως να είναι αναγκαίες πάντα οι μακρήγορες και εκτός θέματος θεωρητικές νομικές αναλύσεις. Το κέντρο βάρους της έκθεσης πρέπει να είναι η απεικόνιση του γεγονότος, η έρευνα της προσωπικότητας του εγκαλουμένου και η ορθή υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε ουσιαστική πειθαρχική διάταξη (νομικός χαρακτηρισμός της πράξης ή παράλειψης).

Εάν από την ενεργηθείσα εξέταση δεν σχηματίζεται η πεποίθηση για την ύπαρξη των αντικειμενικών και υποκειμενικών συστατικών στοιχείων του πειθαρχικού παραπτώματος, είτε γεννώνται αμφιβολίες ως προς την τέλεση της πράξης και την ενοχή του πειθαρχικά διωκομένου και εφόσον οι αμφιβολίες αυτές αποδεικνύονται βάσιμες, ο συντάκτης εισηγείται την απαλλαγή του εγκαλούμενου, βάσει της γενικής αρχής του ποινικού δικαίου *«IN DUBIO PRO REO»* (η αμφιβολία υπέρ του κατηγορουμένου), αφού απαραίτητη προϋπόθεση για την επιβολή οιασδήποτε ποινής αποτελεί η απόδειξη ότι έλαβε χώρα η πειθαρχικώς κολάσιμη πράξη και ότι αυτή τελέσθηκε από τον διωκόμενο.

Συμπέρασμα και Εισήγηση: Στο τελευταίο μέρος της έκθεσης πορίσματος, το οποίο αποτελεί μεν αναπόσπαστο σύνολο με τα προηγούμενα, αλλά διαχωρίζεται από το σκεπτικό με τη φράση ***«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ»***, ή επί το λογιότερο και πλέον καθιερωμένο ***«ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ»***, εκφέρεται η γνώμη του συντάκτη, στην οποία περιλαμβάνεται η εισήγηση για τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο ή την προσήκουσα πειθαρχική ποινή κατ' είδος (επιβολή προστίμου ή επίπληξης με συγκεκριμένο αιτιολογικό, παραπομπή ενώπιον του αρμοδίου Πειθαρχικού Συμβουλίου με ανάλογο ερώτημα για ανώτερη πειθαρχική ποινή, αφαίρεση υπηρεσιακής άδειας οδήγησης, κοινοποίηση δικογραφίας στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή κατ' άρθρο 38 Κ.Π.Δ. κ.λπ.).

Η. Χορήγηση παρατάσεων σε διενεργούμενες διοικητικές εξετάσεις.

Οι προθεσμίες για τη διενέργεια των διοικητικών εξετάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 24 παρ. 6, 26 παρ. 14 και 27 παρ. 2 του π.δ. 120/2008, είναι ενδεικτικές. Ειδικότερα, οι διατάξεις αυτές εμπεριέχουν έντονη υπόδειξη προς τη Διοίκηση να ολοκληρώνει την διαδικασία των διοικητικών εξετάσεων, που προβλέπονται από το πειθαρχικό δίκαιο αστυνομικού προσωπικού μέσα σε εύλογο χρόνο. Κατ' εξοχήν κριτήριο

προσδιορισμού του ευλόγου αυτού χρόνου είναι οι ανάγκες διακρίβωσης των πραγματικών περιστατικών της εκάστοτε κρινόμενης υπόθεσης και διεξαγωγής των σχετικών διοικητικών ανακριτικών πράξεων. Επίσης, η ρύθμιση του άρθρου 10 παρ. 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) δεν αναφέρεται, κατά την έννοια του συνόλου των διατάξεων του άρθρου αυτού, σε προθεσμίες που προβλέπονται για την έκδοση πειθαρχικών αποφάσεων, κατά τη διάρκεια ή μετά από ορισμένη πειθαρχική διαδικασία, η οποία, από τη φύση της, δεν μπορεί να περιορίζεται χρονικά, χωρίς να απειλείται η ουσιαστική ορθότητα διερεύνησης και κρίσης για την πειθαρχική υπόθεση (πρβλ. ΣτΕ 136/2016, 3618/2015, 4311/2012, 1652/2008, 1553/2008, 2336/2004, 82/2003). Κατ' επέκταση, όταν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία περαίωσης των διοικητικών εξετάσεων εντός των ως άνω προθεσμιών, θα πρέπει να αιτιολογείται δεόντως η επιπλέον χορήγηση παρατάσεων, ενώ εάν υποβάλλεται πλήρως αιτιολογημένη και εμπεριστατωμένη αναφορά με συναφές αίτημα του ενεργούντος τη διοικητική εξέταση (για επιπλέον παράταση), θα πρέπει να αιτιολογείται ο λόγος για τη μη χορήγηση αυτής από το αρμόδιο διοικητικό όργανο και όχι, όπως συνηθίζεται, να γίνεται απλή μνεία ότι δε δύναται να χορηγηθεί επιπλέον παράταση, επειδή παρήλθαν οι προβλεπόμενες προθεσμίες.

Θ. Συσχέτιση νεότερων στοιχείων και καταγγελλομένων στις διοικητικές εξετάσεις.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του π.δ. 120/2008 για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα πρέπει να επιβάλλεται μία ποινή και μόνο κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με την παρ. 6 του ιδίου άρθρου, για όσα συρρέουν και έχουν τελεστεί στον ίδιο τόπο και χρονικό διάστημα πρέπει να επιβάλλεται μία ενιαία ποινή.

Τα ανωτέρω καταστρατηγούνται, σε ορισμένες περιπτώσεις, με την άκριτη συσχέτιση νεότερων στοιχείων-καταγγελλομένων για μη συρρέοντα παραπτώματα στις διοικητικές εξετάσεις καθιστώντας αυτές ογκώδεις, με εξαιρετικά μεγάλο πλήθος πραγματικών περιστατικών προς διερεύνηση. Για να επιτευχθεί, λοιπόν, η λυσιτελέστερη διερεύνηση των υποθέσεων αυτών, θα πρέπει να εξετάζεται εάν τα υπό διερεύνηση παραπτώματα συρρέουν και φέρονται να έχουν τελεστεί στον ίδιο τόπο και κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ή έστω εάν υπάρχει επαρκής συνάφεια κατ' άρθρο 129 παρ. 1 του Κ.Π.Δ., έτσι ώστε εάν δημιουργείται κίνδυνος στην ομαλή-έγκαιρη περαίωση της διοικητικής εξέτασης, οι τυχόν νεότερες επίμεμπτες πράξεις, να διερευνώνται αυτοτελώς.

Ι. Πληρότητα διαδικασιών που αφορούν σε υποθέσεις «κακοποίησης/κακομεταχείρισης» πολίτη.

Η λήψη ειδικών και γενικών μέτρων συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) που εκδίδονται σε βάρος της Ελλάδας, συνιστά υποχρέωση της χώρας μας, που απορρέει από τη διάταξη του άρθρου 46 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.), ελεγχόμενη ως προς την εφαρμογή της από την Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων (Επιτροπή Υπουργών) του Συμβουλίου της Ευρώπης (άρθρο 46 παρ. 2 της Ε.Σ.Δ.Α.). Πιο συγκεκριμένα, τα συμβαλλόμενα στην Ε.Σ.Δ.Α. κράτη οφείλουν να λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για την αποκατάσταση της νομιμότητας που διαταράχθηκε σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, τόσο σε ατομικό επίπεδο ως προς τον προσφεύγοντα (ατομικά μέτρα) όσο και σε γενικό επίπεδο, για την αποφυγή επανάληψης συναφών παραβάσεων στο μέλλον (γενικά μέτρα).

Προς τούτο υπενθυμίζεται ότι, βάσει των αποφάσεων του Ε.Δ.Δ.Α. που εκδόθηκαν σε βάρος της χώρας μας, για τις διαδικασίες που αφορούν σε υποθέσεις «κακοποίησης/κακομεταχείρισης» πολίτη, οι έρευνες θα πρέπει να είναι:

α) εμπεριστατωμένες-διεξοδικές-σχολαστικές και στο πλαίσιο αυτών να διενεργούνται όλες οι απαιτούμενες/ενδεικνυόμενες ενέργειες για να εξασφαλιστούν τα απαραίτητα

αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα περιστατικά [βλ. ενδεικτικά απόφαση από 14/01/2010 ΓΚΑΛΟΤΣΚΙΝ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 2945/07) § 43)],

β) πραγματικές-αποτελεσματικές, ώστε αυτές να μπορούν να οδηγήσουν στον εντοπισμό και την τιμωρία των υπευθύνων [βλ. ενδεικτικά απόφαση από 1/3/2018 ΧΑΤΖΗΣΤΑΥΡΟΥ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 49582/14) § 51)],

γ) με εχέγγυα θεσμικής ανεξαρτησίας του ερευνώντος από τους εμπλεκόμενους στην υπόθεση προκειμένου να εξασφαλιστεί η αμερόληπτη διερεύνησή της και ειδικότερα οι συναφείς διοικητικές εξετάσεις θα πρέπει να διενεργούνται από Αξιωματικούς των Τμημάτων ή των Γραφείων Διοικητικών Εξετάσεων ή γενικώς από Αξιωματικούς που υπηρετούν σε διαφορετική Υπηρεσία από αυτή των εμπλεκομένων [βλ. ενδεικτικά απόφαση από 22/11/2018 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ κ.α. κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 29543/15 και 30984/15) §§ 92, 135)],

δ) ευλόγως ταχείες [βλ. ενδεικτικά απόφαση από 26/4/2018 ANDERSEN κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 42660/11) § 56)],

ε) με πειστική απάντηση για την προέλευση των τραυμάτων ή των αιτιών θανάτου, η οποία να προκύπτει από όσο το δυνατό περισσότερο εμπεριστατωμένη και ταχεία ιατροδικαστική ή ιατρική γνωμάτευση – εξέταση [βλ. ενδεικτικά απόφαση από 18/01/2007 ALSAYED ALLAHAM κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 25771/03) § 30) και απόφαση από 6/12/2007 ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΤΣΑΚΙΡΗΣ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 44803/04) § 50)],

στ) με προσήκουσα αυστηρότητα και αποτρεπτικό χαρακτήρα, ώστε να εξασφαλίζεται αποτελεσματική πρόληψη από την τέλεση συναφών έκνομων πράξεων [βλ. ενδεικτικά απόφαση από 25/1/2018 ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ-ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ (προσφυγή αριθ. 33349/10) § 99)] και

ζ) με υψηλά επίπεδα διαφάνειας κατά την ενημέρωση του αποτελέσματος αυτών στους καταγγέλλοντες, εάν είναι παθόντες ή στους συγγενείς του φερόμενου θανόντος θύματος (πρβλ. Εγκ. Εισ. Α.Π. 12/2020).

Επίσης, όταν υπάρχει το ενδεχόμενο ρατσιστικού κινήτρου στις καταγγελλόμενες επίμεμπτες ενέργειες του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, η έρευνα οφείλει να πληροί τα προαναφερθέντα τέσσερα πρώτα κριτήρια. Το δε, ενδεχόμενο ρατσιστικού κινήτρου διαφαίνεται ιδίως όταν: α) Το ομολογούν οι φερόμενοι ως δράστες, β) το επικαλούνται οι παθόντες και οι μάρτυρες, γ) υφίστανται ενδείξεις με βάση στοιχεία αποδεκτά από τον Κ.Π.Δ., δ) τα θύματα αυτοπροσδιορίζονται ή ανήκουν σε θρησκευτικές, ιδεολογικές ή κοινωνικές ομάδες που είναι μειονότητες ή έχουν διαφορετικότητα.

ΙΑ. Ταξινόμηση και σελιδομέτρηση εγγράφων διοικητικής εξέτασης.

Μετά το πέρας της διοικητικής εξέτασης, ο ενεργήσας αυτή υποβάλλει τη σχετική δικογραφία με το πόρισμά του στον ιεραρχικώς προϊστάμενό του, για γνωμάτευση ή για λήψη απόφασης. Όλα τα έγγραφα και οι εκθέσεις της πειθαρχικής δικογραφίας θα τίθενται εντός φακέλου (DOSSIER), προς πρόληψη διασποράς των εγγράφων, κατά την ακόλουθη αριθμητική τάξη: Ως πρώτο έγγραφο, θα τίθεται η έκθεση πορίσματος και θα ακολουθούν η διαταγή διενέργειας της εξέτασης και τα σχετικά μ’ αυτή έγγραφα, οι συνταχθείσες εκθέσεις και τα λοιπά έγγραφα κατά χρονολογική σειρά με τελευταίο την απολογία του εγκαλουμένου.

Περί των περιεχομένων στη δικογραφία εγγράφων και την κατ’ αύξοντα αριθμό τοποθέτησή τους στον ανωτέρω φάκελο, θα συντάσσεται πίνακας, ο οποίος θα προσαρτάται σ’ αυτή για την ευχερή αναζήτησή τους, ενώ σελιδομέτρηση των εγγράφων δεν είναι απαραίτητη. Ωστόσο, αν ο ενεργήσας την εξέταση κρίνει ότι είναι αναγκαία η σελιδομέτρηση, μπορεί ν΄ αναγράψει στον τελικό πίνακα και τον αριθμό σελίδων κάθε

εγγράφου, χωρίς να είναι απαραίτητη η αναγραφή αυτών και επί του σώματος του εγγράφου. Στην περίπτωση αυτή δεν θα σελιδομετρούνται οι λευκές σελίδες. Ο αύξων αριθμός κάθε εγγράφου θα σημειώνεται τόσο στον πίνακα περιεχομένων, όσο και με ερυθρά μελάνη στο άνω δεξιό άκρο του εγγράφου (εντός κύκλου). Τυχόν επισυναπτόμενα σε κάποιο απ' αυτά έγγραφα θα σημειώνονται εκτός από τον ίδιο αύξοντα αριθμό και με γραμματικό δείκτη (π.χ. 3.α', 3.β' κ.λπ.), με εξαίρεση την περίπτωση που τα συνημμένα έχουν καταγραφεί σε αυτοτελή πίνακα εγγράφων. Στην περίπτωση αυτή αριθμείται, εκτός από το σχετικό έγγραφο, μόνο ο πίνακας.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται το γεγονός ότι πολλοί Αξιωματικοί συμπεριλαμβάνουν στα έγγραφα της δικογραφίας διάφορα επουσιώδη έγγραφα, τα οποία δεν έχουν αποδεικτική ισχύ επί της ερευνώμενης υπόθεσης (π.χ. κλήσεις και αποδεικτικά κλήσεων μαρτύρων που έχουν εμφανισθεί και εξετασθεί, αναφορές για παράταση προθεσμίας περαίωσης και εγκρίσεως αυτών, έγγραφα επουσιώδους διαδικαστικής αλληλογραφίας κ.λπ.). Τούτο έχει ως αποτέλεσμα την άνευ λόγο διόγκωση του φακέλου της δικογραφίας και την καταπόνηση του αναγνώστη για τον εντοπισμό των εγγράφων, καθώς και τη δημιουργία σύγχυσης, αφού είναι υποχρεωμένος να διερευνά το σκοπό του ανακρίνοντος για την θέση αυτών μεταξύ των λοιπών εγγράφων που κατατείνουν στην απόδειξη.

Οι ανακρίνοντες Αξιωματικοί πρέπει να έχουν πάντα υπόψη τους ότι, οι φάκελοι διοικητικών εξετάσεων δεν αποτελούν φακέλους διενέργειας διαδικαστικής αλληλογραφίας, τα έγγραφα της οποίας πρέπει να παραμένουν στο αρχείο της Υπηρεσίας τους, εφόσον δεν έχουν αποδεικτική ισχύ και ότι οι σχηματιζόμενες δικογραφίες πρέπει να είναι λιτές και να περιλαμβάνουν τα άκρως απαραίτητα έγγραφα. Η διόγκωση των δικογραφιών και οι, χωρίς ουσία, πολυσέλιδες πορισματικές εκθέσεις δεν αποτελούν κριτήρια ποιοτικής εργασίας και κριτικής ικανότητας.

ΙΙΙ. ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΙΒ. Ενέργειες μετά την περαίωση Π.Δ.Ε. και τη λήψη απόφασης επ' αυτής.

Μετά την περαίωση μίας Π.Δ.Ε. και τη λήψη απόφασης κατ' άρθρα 32 και 38 επ' αυτής, η δικογραφία της Π.Δ.Ε. διαβιβάζεται στην οικεία Διεύθυνση Αστυνομίας ή στην εξομοιούμενη με αυτήν Υπηρεσία που τηρείται ο ατομικός φάκελος του ανώτερου (ή αρχαιότερου) εμπλεκόμενου ή αφορά καταγγελλόμενα σε βάρος μη κατονομαζομένου ένστολου προσωπικού δικαιοδοσίας της, για την τήρησή της. Επίσης, το πειθαρχικό όργανο που λαμβάνει απόφαση επ' αυτής, οφείλει να αναφέρει ιεραρχικά το αποτέλεσμα στα προϊστάμενα υπηρεσιακά κλιμάκια μέχρι την Διεύθυνση Ένστολου Προσωπικού\ Α.Ε.Α., στην οποία υποβάλλεται απαραιτήτως το πόρισμα με τη σημειωθείσα απόφαση επ' αυτής, για την ενημέρωση των οικείων υπηρεσιακών φακέλων.

Σε περίπτωση επιβολής κατώτερης πειθαρχικής ποινής εφαρμόζεται συνδυαστικά και το άρθρο 37 του π.δ. 120/2008, ενώ εάν αυτή υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 40 του π.δ. 120/2008, η σχετική δικογραφία υποβάλλεται στην αρμόδια, κατά τα ανωτέρω, για την τήρησή της Υπηρεσία, μετά τη διαδικασία ελέγχου της ποινής και την εκδίκαση τυχόν προσφυγής κατ' αυτής. Επίσης, αντίγραφο του πίνακα επιβολής της κατώτερης πειθαρχικής ποινής, εάν αυτή καταστεί τελεσίδικη, διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, εφόσον το είδος της επιβληθείσας ποινής συνεπάγεται κρατήσεις.

Σε περίπτωση που μετά την περαίωση της Π.Δ.Ε. διαταχθεί η διενέργεια Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008, εάν υπάρχει διαφορετικό διατακτικό για τους καθ' ων η Π.Δ.Ε. και δη για κάποιους τίθεται στο αρχείο ή επιβάλλεται κατώτερη πειθαρχική ποινή και για κάποιους διατάσσεται Ε.Δ.Ε. για την περαιτέρω διερεύνηση παραπτωμάτων που επισύρουν ανώτερες πειθαρχικές ποινές, το σώμα της Π.Δ.Ε. ενσωματώνεται στην Ε.Δ.Ε., ενώ στους ατομικούς φακέλους αυτών, για τους οποίους είτε τίθεται στο αρχείο

είτε επιβάλλεται κατώτερη πειθαρχική ποινή, τηρείται μόνο το πόρισμα της Π.Δ.Ε. με την απόφαση που σημειώθηκε επ' αυτής. Εάν όμως υπάρχουν αναγκαία έγγραφα της Π.Δ.Ε. που πρέπει να τηρηθούν στον ατομικό φάκελο του εγκαλουμένου, διότι κρίνονται αναγκαία για τον έλεγχο της επιβληθείσας κατώτερης πειθαρχικής ποινής ή για την εκδίκαση ενδικοφανούς προσφυγής, όπως π.χ. η κλήση σε απολογία, η απολογία κ.λπ., τότε εξάγονται αντίγραφα των εγγράφων αυτών για να τηρούνται στον οικείο ατομικό φάκελο, μαζί με το πόρισμα και την απόφαση που σημειώθηκε επ' αυτής.

ΙΓ. Ενέργειες μετά την περαίωση Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008 και τη λήψη απόφασης επ' αυτής.

Μετά την περαίωση μίας Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 του π.δ. 120/2008, ο ενεργήσας την υποβάλλει ιεραρχικά μέσω των αρμοδίων για γνωμάτευση επί του πορίσματος αυτής οργάνων, στο αποφασίζον όργανο, σύμφωνα με το άρθρο 31 του π.δ. 120/2008, απαραιτήτως με το ατομικό βιβλιάριο του πειθαρχικά εγκαλουμένου, κατά του οποίου έχει ενεργηθεί η εξέταση.

Αν από την συνεκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που βεβαιώθηκαν από την Ε.Δ.Ε., κριθεί ότι έχει διαπραχθεί πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή, το αρμόδιο αποφασίζον όργανο, εφόσον ο πειθαρχικά εγκαλούμενος έχει κληθεί σε απολογία, επιβάλει την ποινή αυτή με αιτιολογημένη απόφασή του, που συντάσσεται επί του πορίσματος της Ε.Δ.Ε., χωρίς να απαιτείται στην περίπτωση αυτή νέα κλήση σε απολογία.

Ακολούθως, συντάσσεται σχετική απόφαση (όχι πίνακας) επιβολής ποινής, η οποία διαβιβάζεται στην Υπηρεσία του τιμωρουμένου για επίδοση, προκειμένου αυτός να ασκήσει, εφόσον επιθυμεί, ενδικοφανή προσφυγή, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

Αντίγραφα του πορίσματος και της επ' αυτού συνταχθείσης απόφασης κατ' άρθρο 39 του π.δ. 120/2008, καθώς και της απόφασης επιβολής ποινής, διαβιβάζονται στις Υπηρεσίες που τηρούνται οι ατομικοί φάκελοι και τα ατομικά βιβλιάρια του τιμωρουμένου για ενημέρωση αυτών.

Αν όμως η επιβαλλόμενη κατώτερη πειθαρχική ποινή χρήζει έλεγχο κατ' άρθρο 40 του π.δ. 120/2008, η απόφαση επιβολής ποινής, μαζί με τη δικογραφία της Ε.Δ.Ε. και τη λοιπή αλληλογραφία, υποβάλλεται για έλεγχο κατά τα ισχύοντα. Στην περίπτωση που υπάρχουν πολλοί πειθαρχικά εγκαλούμενοι με διαφορετικό διατακτικό επί της πειθαρχικής απόφασης (δηλαδή π.χ. εάν ένας εγκαλούμενος παραπέμπεται σε Πειθαρχικό Συμβούλιο και ένας άλλος τιμωρείται με κατώτερη πειθαρχική ποινή που χρήζει έλεγχο), τότε για τον εγκαλούμενο που απαιτείται έλεγχος ή πρέπει να εκδικαστεί ενδικοφανής προσφυγή του, εξάγονται αντίγραφα της Ε.Δ.Ε. που είναι αναγκαία (π.χ. κλήση σε απολογία, η απολογία, το πόρισμα, η απόφαση επ' αυτού κ.λπ.) και υποβάλλονται στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για τις δικές του ενέργειες, σύμφωνα με τ' άρθρα 40, 51 ή 52 του π.δ. 120/2008.

Αν δεν ασκηθεί προσφυγή κατά της επιβληθείσης κατώτερης πειθαρχικής ποινής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας που ενήργησε την επίδοση, πιστοποιεί το γεγονός αυτό με σχετική πράξη του επί της απόφασης επιβολής ποινής, ώστε να αποδεικνύεται ο τελεσίδικος χαρακτήρας της ποινής και ακολούθως, ενεργεί περαιτέρω για την ενημέρωση των Υπηρεσιών που τηρούν τα ατομικά έγγραφα του τιμωρηθέντα και της Διεύθυνσης Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, εφόσον το είδος της επιβληθείσας ποινής συνεπάγεται κρατήσεις. Επίσης, η διοικητική δικογραφία διαβιβάζεται από το πειθαρχικό όργανο που εκδίκασε την υπόθεση τελεσίδικα στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α. για την τήρησή της. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, θα εφαρμόζονται τα άρθρα 51

και 52 του Π.Δ. 120/2008, με τη διευκρίνιση ότι με την προσφυγή θα συνυποβάλλονται στο αρμόδιο όργανο για την εκδίκασή της, η δικογραφία της Ε.Δ.Ε. και όλη η σχετική με την υπόθεση αλληλογραφία.

Αν το αρμόδιο όργανο κρίνει ότι το βεβαιωθέν πειθαρχικό παράπτωμα επισύρει την επιβολή ανώτερης πειθαρχικής ποινής, παραπέμπει τον υπαίτιο αστυνομικό στο αρμόδιο Πειθαρχικό Συμβούλιο, διατυπώνοντας αιτιολογημένη απόφαση επί του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. με σημείωση του ερωτήματος παραπομπής (απόταξης, αργίας με απόλυση ή πρόσκαιρης παύσης), επί του οποίου καλείται να αποφανθεί το Συμβούλιο. Ακολούθως, εκδίδει σχετική παραπεμπτική διαταγή, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Π.Δ. 120/2008, η οποία κοινοποιείται, εκτός από την οικεία Διεύθυνση Αστυνομίας ή εξομοιούμενη με αυτή Υπηρεσία, Γενική Αστυνομική Διεύθυνση ή Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση ή εξομοιούμενη με αυτή Υπηρεσία και στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\ Α.Ε.Α., με αντίγραφο του πορίσματος.

Αν το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο κρίνει τελικά ότι δεν έχει διαπραχθεί παράπτωμα ή ότι για το διαπραχθέν παράπτωμα δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή για οποιοδήποτε λόγο, θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία συντάσσεται επί του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. και ενημερώνει σχετικά τον πειθαρχικά εγκαλούμενο, σε βάρος του οποίου διενεργήθηκε η εξέταση και τις Υπηρεσίες που τηρούν τα ατομικά του έγγραφα. Στην περίπτωση αυτή, η διοικητική δικογραφία υποβάλλεται από το ίδιο όργανο στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α., για την τήρησή της.

ΙΔ. Ενέργειες μετά την περαίωση Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008 και τη λήψη απόφασης επ' αυτής, καθώς και διευκρίνιση ως προς την άσκηση πειθαρχικής δίωξης με την έκδοση κλήσης σε απολογία.

Μετά την περαίωση μίας Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008, ο ενεργήσας την υποβάλλει ιεραρχικά, μέσω των αρμοδίων για γνωμάτευση επ' αυτής οργάνων, μέχρι το αποφασίζον όργανο, απαραιτήτως μαζί με το ατομικό βιβλιάριο του εγκαλουμένου. Το αποφασίζον όργανο, μετά τη λήψη και τη μελέτη της σχετικής δικογραφίας, ενεργεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39 του π.δ. 120/2008.

Αν κατά την κρίση του το παράπτωμα που αποτέλεσε αντικείμενο της εξέτασης, λόγω της βαρύτητάς του και των συνθηκών τέλεσης αυτού, επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, τη μετατρέπει με διαταγή του σε Ε.Δ.Ε. του άρθρου 26 παρ. 1 του π.δ. 120/2008 και διατάσσει τη συμπλήρωσή της. Εάν δεν είναι αρμόδιο, διαβιβάζει τη δικογραφία της Ε.Δ.Ε. στο αρμόδιο όργανο να διατάξει σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 του π.δ. 120/2008.

Αν, από την εκτίμηση των περιστατικών που βεβαιώθηκαν από την Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008, κριθεί τελικά ότι υπάρχει παράπτωμα που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή και ο υπαίτιος έχει κληθεί σε απολογία, το προαναφερόμενο αποφασίζον όργανο, πέραν του ότι αποφαίνεται επί των θεμάτων για τα οποία διατάχθηκε η Ε.Δ.Ε., διατυπώνει στη σχετική απόφασή του επί του πορίσματος αυτής, παράλληλα, και το είδος και το ύψος της επιβαλλόμενης ποινής. Στη συνέχεια, εκτός της πράξης εκδίκασης κατ' άρθρο 39 του π.δ. 120/2008 που σημειώνει επί του πορίσματος, εκδίδει και απόφαση (όχι πίνακα) επιβολής πειθαρχικής ποινής. Η απόφαση επιβολής ποινής αποστέλλεται για επίδοση στην Υπηρεσία του τιμωρούμενου, ενώ η δικογραφία της Ε.Δ.Ε. τηρείται σε Υπηρεσία επιπέδου Διεύθυνσης Αστυνομίας. Επιπλέον, αντίγραφο της απόφασης επιβολής ποινής και του πορίσματος υποβάλλεται στις ιεραρχικά προϊστάμενες Υπηρεσίες μέχρι το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α., για ενημέρωση των ατομικών εγγράφων του τιμωρηθέντος. Επιπροσθέτως, αντίγραφα του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. με την απόφαση που σημειώθηκε επ' αυτής διαβιβάζονται και στις Διευθύνσεις Υποδομών-Τεχνικών Μέσων και Οικονομικής Υποστήριξης, ανάλογα με το αντικείμενο της διοικητικής εξέτασης και δη, εάν αφορά στον καταλογισμό της αξίας δημοσίου υλικού, τροχαίο ατύχημα με

υπηρεσιακό όχημα κ.λπ.. Εάν δε, η επιβαλλόμενη ποινή χρήζει ελέγχου, η δικογραφία υποβάλλεται για περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με τ' άρθρο 40 του π.δ. 120/2008.

Ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας που ενεργεί την επίδοση της απόφασης επιβολής ποινής, αν δεν ασκηθεί προσφυγή κατ' αυτής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, πιστοποιεί το γεγονός αυτό με σχετική πράξη του επί της απόφασης επιβολής ποινής, ώστε να αποδεικνύεται ο τελεσίδικος χαρακτήρας της ποινής και ακολούθως, ενεργεί περαιτέρω για την ενημέρωση των Υπηρεσιών που τηρούν τα ατομικά έγγραφα του τιμωρηθέντα και της Διεύθυνσης Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, εφόσον το είδος της επιβληθείσας ποινής συνεπάγεται κρατήσεις. Εάν ασκηθεί προσφυγή, αυτή υποβάλλεται για περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με τ' άρθρα 51 και 52 του π.δ. 120/2008 και η Υπηρεσία που τηρεί τη δικογραφία της Ε.Δ.Ε. την υποβάλει στο αρμόδιο για την εκδίκαση της προσφυγής όργανο.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι, η άσκηση πειθαρχικής δίωξης δια της εκδόσεως κλήσης σε απολογία στο πλαίσιο Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008, αφορά στην επιβολή μόνο κατώτερων πειθαρχικών ποινών και ως εκ τούτου, ο καλών σε απολογία Αξιωματικός δεν χρειάζεται να έχει διοικητική υπαγωγή με τον πειθαρχικά εγκαλούμενο, όπως ισχύει και στις απ' ευθείας κλήσεις σε απολογία του άρθρου 25 του π.δ. 120/2008, αρκεί να πληροί τη βασική προϋπόθεση του να είναι ανώτερός του. Επομένως, οι ενεργούντες Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008, Αξιωματικοί δεν πρέπει να αιτούνται επέκταση του αντικειμένου της διενεργούμενης από αυτούς Ε.Δ.Ε., όταν διαπιστώνουν ευθύνες για κατώτερη πειθαρχική ποινή αστυνομικών που δεν υπάγονται διοικητικά στην Υπηρεσία τους.

Σε περίπτωση δε, που το αποφασίζον όργανο αποφανθεί επί των θεμάτων της Ε.Δ.Ε. του άρθρου 27 του π.δ. 120/2008 και ως προς τις πειθαρχικές ευθύνες κρίνει τελικά ότι δεν υπάρχει πειθαρχικό παράπτωμα, θέτει στο αρχείο την υπόθεση με αιτιολογημένη πράξη του, η οποία συντάσσεται επί του πορίσματος της Ε.Δ.Ε.. Η δικογραφία της Ε.Δ.Ε. τηρείται στην αρμόδια Υπηρεσία επιπέδου Διεύθυνσης Αστυνομίας, κοινοποιώντας παράλληλα αντίγραφο του σχετικού πορίσματος στο αρμόδιο, κατά περίπτωση, Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α., για ενημέρωση των ατομικών εγγράφων του καθ' ου η Ε.Δ.Ε.. Επιπροσθέτως, όπως και στην περίπτωση που επιβάλλεται ποινή, αντίγραφα του πορίσματος της Ε.Δ.Ε. με την απόφαση που σημειώθηκε επ' αυτής διαβιβάζονται και στις Διευθύνσεις Υποδομών-Τεχνικών Μέσων και Οικονομικής Υποστήριξης, ανάλογα με το αντικείμενο της διοικητικής εξέτασης και δη, εάν αφορά στον καταλογισμό της αξίας δημοσίου υλικού, τροχαίο ατύχημα με υπηρεσιακό όχημα κ.λπ..

Επισημαίνεται ότι αντίγραφο των Ε.Δ.Ε. που αφορούν σε τροχαία ατυχήματα με υπηρεσιακά οχήματα πρέπει να αποστέλλονται και στις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων των Περιφερειών.

Ειδικότερα όσον αφορά τις Ε.Δ.Ε. που ενεργούνται σε βάρος του ένστολου προσωπικού που υπηρετεί στις Διευθύνσεις, τις Γενικές Διευθύνσεις και τα Γραφεία της Ηγεσίας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, οι αρμόδιοι για την κρίση των Ε.Δ.Ε. παραλαμβάνουν το ατομικό βιβλιάριο του καθ' ου η Ε.Δ.Ε. από τη Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης/ Α.Ε.Α. και μετά την οριστική κρίση της υπόθεσης διαβιβάζουν τη σχετική αλληλογραφία στην παραπάνω Διεύθυνση για τις δικές της περαιτέρω ενέργειες, κοινοποιώντας παράλληλα αντίγραφο του πορίσματος, καθώς και της τυχόν απόφασης επιβολής ποινής, στο κατά περίπτωση αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\ Α.Ε.Α. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για το προσωπικό που υπηρετεί σε Διευθύνσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Οι Διευθύνσεις Υποδομών-Τεχνικών Μέσων και Οικονομικής Υποστήριξης ενημερώνονται ανάλογα με το αντικείμενο της διοικητικής εξέτασης. Αν όμως στις περιπτώσεις αυτές η τυχόν επιβαλλόμενη ποινή χρήζει έλεγχο ή ασκηθεί προσφυγή, η δικογραφία θα υποβάλλεται

για περαιτέρω ενέργειες σύμφωνα με τ' άρθρα 40, 51 και 52 του π.δ. 120/2008.

ΙΕ. Εγκύκλιες διαταγές που αφορούν στον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους Υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης, στα Τμήματα και στα Γραφεία Διοικητικών Εξετάσεων, καθώς και στο Τμήμα Ελέγχου Διοικητικών Εξετάσεων της Διεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου.

Για τις Ε.Δ.Ε. και τις Π.Δ.Ε. που διενεργούνται από τους Αξιωματικούς των Τμημάτων Διοικητικών Εξετάσεων της Διεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου, της Υποδιεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου Βορείου Ελλάδας και των Επιτελείων των Γενικών Περιφερειακών Αστυνομικών Διευθύνσεων, καθώς και των Γραφείων Διοικητικών Εξετάσεων στα Επιτελεία των Διευθύνσεων Αστυνομίας, εφαρμόζονται τα ειδικότερα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 1018/25/1337826 από 23-6-2025 διαταγή (ΑΔΑ: 9ΩΗ446ΜΤΛΒ-Δ1Η). Με την ίδια διαταγή ρυθμίζονται και οι αρμοδιότητες του Τμήματος Ελέγχου Διοικητικών Εξετάσεων της Διεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου. Επίσης, εάν αφορούν σε υποθέσεις αρμοδιότητας του Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα Σώματα Ασφαλείας και τους υπαλλήλους των Καταστημάτων Κράτησης, εφαρμόζονται και τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 1018/25/2049269 από 25-9-2025 διαταγή (ΑΔΑ: 9ΠΤΚ46ΜΤΛΒ-Η7Ν).

IV. ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΚΛΗΣΕΙΣ ΣΕ ΑΠΟΛΟΓΙΑ-ΕΛΕΓΧΟ ΠΟΙΝΩΝ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

ΙΣΤ. Ενέργειες μετά από άσκηση πειθαρχικής δίωξης με απευθείας κλήση σε απολογία, καθώς και στο πλαίσιο ελέγχου αποφάσεων επιβολής κατώτερων πειθαρχικών ποινών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 37 του π.δ. 120/2008 καθορίζεται η διαδικασία εκδίκασης των παραπτωμάτων μετά από απευθείας κλήση προς απολογία. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και του άρθρου 40 του π.δ. 120/2008 καθορίζονται τα ακόλουθα:

α) Αν το αρμόδιο αποφασίζον όργανο, μετά τη λήψη της σχετικής αλληλογραφίας, κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος επιβολής ποινής για τους αναφερόμενους στην παρ. 1α' ειδικότερους λόγους, θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφασή του και υποβάλλει, σε συντρέχουσα περίπτωση, τη σχετική αλληλογραφία στο αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο 40 του π.δ. 120/2008 για την επικύρωση της ποινής, όργανο, το οποίο είτε επικυρώνει την αρχειοθέτηση είτε επιβάλλει ποινή.

Αν κρίνει ότι στοιχειοθετείται πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο έχει πειθαρχική δικαιοδοσία, επιβάλει την προσήκουσα πειθαρχική ποινή, συντάσσει πίνακα ποινής και υποβάλλει ιεραρχικά τη σχετική αλληλογραφία, μετά την υπογραφή και τη σφράγιση του πίνακα με την υπηρεσιακή σφραγίδα. Ο πίνακας ποινής περιλαμβάνει τα αναφερόμενα στην παρ. 1β' στοιχεία, με την επισήμανση ότι στο αιτιολογικό θα πρέπει απαραιτήτως να διαλαμβάνονται τα πραγματικά περιστατικά του παραπτώματος, τοπικά και χρονικά προσδιορισμένα.

Και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις και προκειμένου να προκύπτει η αιτιολογία της απόφασης, αυτή θα συντάσσεται επί του σώματος της απολογίας του εγκαλουμένου ή θα επισυνάπτεται σε αυτή και θα ακολουθούν οι λοιπές διαδικαστικές πράξεις.

Αν το αρμόδιο αποφασίζον όργανο κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα υπερβαίνει τη δικαιοδοσία του, ως προς το ύψος και το είδος της ποινής, υποβάλλει τη σχετική αλληλογραφία ιεραρχικά στο αρμόδιο, για τον έλεγχο των ποινών, πειθαρχικό όργανο, με αιτιολογημένη αναφορά, το οποίο είτε επιβάλλει την προσήκουσα πειθαρχική ποινή, είτε υποβάλλει, αν δεν είναι αρμόδιο, την αλληλογραφία στην προϊσταμένη του Υπηρεσία, προκειμένου να εκδοθεί διαταγή διενέργειας Ε.Δ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.1 του

π.δ. 120/2008, εφόσον διαπιστώνονται σαφείς ενδείξεις τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή.

β) Για τον έλεγχο και επικύρωση των ποινών που επιβάλλονται στο ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας που υπηρετεί στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ή σε άλλες Υπηρεσίες εκτός της Ελληνικής Αστυνομίας, καθίσταται, σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 2 του π.δ. 120/2008, αρμόδιος ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Ανθρωπίνου Δυναμικού. Εφόσον, όμως, το ένστολο προσωπικό υπάγεται διοικητικά σε Υπηρεσία εξομοιούμενη με Διεύθυνση Αστυνομίας, θα τυγχάνουν πάντοτε εφαρμογής οι διατάξεις της παρ.1 του άρθρου αυτού.

γ) Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα για τον έλεγχο και επικύρωση των ποινών, ενεργούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 40 του π.δ. 120/2008, με την επισήμανση ότι για τις περιπτώσεις α' και γ', όταν ο φάκελος της υπόθεσης χρήζει συμπλήρωσης, δύνανται ή να ενεργήσουν προς τούτο οι ίδιοι ή να παραγγέλλουν σχετικά στην αρμόδια Υπηρεσία, χωρίς να τίθεται ως αναγκαία προϋπόθεση η διενέργεια διοικητικής εξέτασης, εκτός αν αυτό επιβάλλεται από ειδικότερους λόγους που αφορούν στις διαπιστωθείσες ελλείψεις.

δ) Στις παραπάνω (β) και (γ) περιπτώσεις διευκρινίζεται ότι, οι προϊστάμενοι των ενδιαμέσων υπηρεσιακών κλιμακίων διατυπώνουν απλώς τη γνώμη τους ή την εισήγησή τους επί του σχετικού πίνακα ποινής για τα ζητήματα για τα οποία πρόκειται να αποφανθεί, σύμφωνα με την παρ. 6, το αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο των ποινών, χωρίς να επιφέρουν μεταβολή της ποινής ή του αιτιολογικού της ή του νομικού χαρακτηρισμού του παραπτώματος.

ε) Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιβολής πειθαρχικής ποινής σε πρώτο βαθμό, αποστέλλεται ο πίνακας ή η απόφαση ποινής στην Υπηρεσία του εγκαλουμένου για επίδοση και τυχόν άσκηση προσφυγής.

στ) Αν δεν ασκηθεί προσφυγή κατά της επιβληθείσης κατώτερης πειθαρχικής ποινής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας που ενήργησε την επίδοση (ή άλλος αστυνομικός που ορίζεται από αυτόν), πιστοποιεί το γεγονός αυτό με σχετική πράξη του επί της απόφασης ή του πίνακα επιβολής της ποινής, ώστε να αποδεικνύεται ο τελεσίδικος χαρακτήρας της και ακολούθως ενεργεί περαιτέρω, για την ενημέρωση των Υπηρεσιών που τηρούν τα ατομικά έγγραφα του τιμωρηθέντα και της Διεύθυνσης Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας, εφόσον το είδος της επιβληθείσης ποινής συνεπάγεται κρατήσεις. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, εφαρμόζονται τα άρθρα 51 και 52 του π.δ. 120/2008, με τη διευκρίνιση ότι με την προσφυγή θα συνυποβάλλονται στο αρμόδιο όργανο για την εκδίκασή της, η συναφής αλληλογραφία.

ζ) Για τη διαπίστωση δε του γεγονότος της μη άσκησης προσφυγής, είναι αυτονόητο ότι ο σχετικός φάκελος της υπόθεσης, μετά την επίδοση του αρχικού πίνακα ή απόφασης επιβολής ποινής, θα διατηρείται σε εκκρεμότητα και θα παρακολουθείται με μέριμνα του προϊστάμενου της Υπηρεσίας μέχρι την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας, ώστε να μη διαφεύγει σε καμιά περίπτωση η εκτέλεση της ποινής, όταν παρέρχεται η σχετική αποκλειστική προθεσμία.

ΙΖ. Ενδικοφανείς προσφυγές κατά επιβληθέντων πειθαρχικών ποινών από τα μονομελή και τα συλλογικά πειθαρχικά όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας.

Με τις διατάξεις των άρθρων 51 έως 53 του π.δ. 120/2008 καθορίζονται τα θέματα προσφυγής κατά επιβαλλόμενων πειθαρχικών ποινών από τα μονομελή και τα συλλογικά όργανα. Ειδικότερα, για την εύρυθμη εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Η προθεσμία για την άσκηση των ανωτέρω ενδικοφανών προσφυγών, καθώς και η άσκησή τους, αναστέλλουν την εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε. Για το λόγο αυτό,

οι Υπηρεσίες στις οποίες υπηρετούν οι τιμωρηθέντες αστυνομικοί, θα επιδίδουν σ' αυτούς τη σχετική απόφαση ή τον πίνακα ποινής και θ' ανακοινώνουν σ' αυτούς το δικαίωμα άσκησης προσφυγής, κάνοντας περί αυτού μνεία στο αποδεικτικό επίδοσης. Αυτονόητο είναι ότι στον τιμωρηθέντα θα επιδίδεται, για την άσκηση του δικαιώματός του αυτού, και η σχετική πράξη επιβολής ποινής, με την τυχόν πράξη ελέγχου αυτής. Για τον καθορισμό του αρμοδίου για την εκδίκαση της προσφυγής οργάνου, οι όροι «επέβαλε ή επικύρωσε» του άρθρου 52 του π.δ. 120/2008, θεωρούνται ταυτόσημοι στις περιπτώσεις εκείνες που οι αποφάσεις επιβολής ποινής δεν ελέγχονται και δεν επικυρώνονται από ιεραρχικά προϊστάμενα πειθαρχικά όργανα.

Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής, αυτή θα υποβάλλεται στο αρμόδιο για την εκδίκασή της όργανο, μαζί με όλη τη σχετική με τη βεβαίωση του παραπτώματος αλληλογραφία. Επιπλέον, αυτός που δέχεται αρχικά την προσφυγή, καθώς και ο ιεραρχικά προϊστάμενός του, στον οποίο υποβάλλεται η προσφυγή, πριν αυτή υποβληθεί στο αποφασίζον όργανο, εφόσον την ποινή έχουν επιβάλλει ή ελέγξει οι ίδιοι ή οι υφιστάμενοί τους, διατυπώνουν τις απόψεις τους επί των προβαλλόμενων στην προσφυγή ισχυρισμών και την εισήγησή τους για την αποδοχή ή απόρριψη της προσφυγής.

Μετά την εκδίκαση της προσφυγής, θα συντάσσεται από το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με το άρθρο 52, σχετική αιτιολογημένη απόφαση, ο αριθμός και το διατακτικό της οποίας θα καταχωρούνται στην απόφαση ή στον πίνακα επιβολής της ποινής, προκειμένου να αποδεικνύεται η τελεσίδικη κρίση της υπόθεσης. Η απόφαση αυτή, καθώς και όλη η σχετική αλληλογραφία θα διαβιβάζονται στη συνέχεια στις Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την τήρηση των ατομικών φακέλων του εγκαλουμένου, για την ενημέρωση των ατομικών του εγγράφων, διαβιβάζοντας παράλληλα αντίγραφο της απόφασης στις προϊστάμενες Υπηρεσίες και στη Διεύθυνση Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, εφόσον το είδος της επιβληθείσας ποινής συνεπάγεται κρατήσεις.

γ) Προσφυγή κατ' αποφάσεων των Πειθαρχικών Συμβουλίων δύναται να ασκηθεί από τον τιμωρηθέντα, εφόσον του επιβληθεί οποιαδήποτε ποινή άνω του μισού (½) μηνιαίου βασικού μισθού, καθώς και από το όργανο παραπομπής της υπόθεσης στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, αν αυτό αποφανθεί αρνητικά επί του ερωτήματος παραπομπής, τόσο ως προς τα πραγματικά περιστατικά όσο και ως προς το είδος της ποινής. Επίσης, ο τιμωρηθείς μπορεί να προσφύγει και κατά των απαλλακτικών αποφάσεων, εφόσον από την αιτιολογία τους θίγεται, χωρίς να είναι αναγκαίο, η τιμή και η υπόληψή του. Για την υλοποίηση των διατάξεων του εν λόγω άρθρου, οι πρόεδροι των Πειθαρχικών Συμβουλίων που εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό τις παραπεμφθείσες σε αυτά υποθέσεις, μετά την εκδίκασή τους, μεριμνούν για τη διαβίβαση της σχετικής αλληλογραφίας (δικογραφία, πρακτικά κ.λπ.), στα όργανα παραπομπής, κοινοποιώντας το διαβιβαστικό τους έγγραφο στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α., για ενημέρωση. Εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για άσκηση προσφυγής (από τον τιμωρηθέντα και το όργανο παραπομπής), τα όργανα παραπομπής υποβάλλουν όλη τη σχετική αλληλογραφία (δικογραφία, πρακτικά κ.λπ.) στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α., για την υλοποίηση της απόφασης. Σε περίπτωση όμως που κατά τους ορισμούς της παρ. 2 του παραπάνω άρθρου, αποφασισθεί η άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου, συντάσσεται σχετική αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου, η οποία, με νέα παραπεμπτική διαταγή, διαβιβάζεται στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για νέα κρίση της υπόθεσης. Νέα παραπεμπτική διαταγή εκδίδεται και στην περίπτωση που ασκηθεί προσφυγή ή μόνο από τον τιμωρηθέντα ή από αυτόν και το αποφασίζον όργανο. Οι πρόεδροι των Πειθαρχικών Συμβουλίων που κρίνουν σε δεύτερο βαθμό τις παραπεμφθείσες σε αυτά υποθέσεις, μετά την εκδίκασή τους, υποβάλλουν όλη τη σχετική αλληλογραφία (δικογραφία, πρακτικά κ.λπ.) στο αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης

Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α., για την υλοποίηση της απόφασης.

V. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

ΙΗ. Εγκύκλιος διαταγή για την εν γένει διαδικασία ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων και την υποστήριξή τους.

Για την εν γένει διαδικασία ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων και την υποστήριξή τους από τα Τμήματα Υποστήριξης Πειθαρχικών Συμβουλίων της Διεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου και της Υποδιεύθυνσης Δεοντολογίας και Εσωτερικού Ελέγχου Βορείου Ελλάδας, καθώς και τις υποχρεώσεις και αρμοδιότητες των προέδρων και μελών των Πειθαρχικών Συμβουλίων της Ελληνικής Αστυνομίας, εφαρμόζεται η υπ' αριθ. 1018/25/1817553 από 28-08-2025 διαταγή (ΑΔΑ: ΨΗΖΦ46ΜΤΛΒ-Ε90).

ΙΘ. Δεσμεύσεις Πειθαρχικών Συμβουλίων από τις παραπεμπτικές διαταγές.

Τα Πειθαρχικά Συμβούλια δεν δεσμεύονται από τον νομικό χαρακτηρισμό που έχει αποδώσει το παραπέμπον όργανο και δύνανται να καταλογίσουν διαφορετικό πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2, πλην όμως μόνο για τα πραγματικά περιστατικά που εμπεριέχονται στην παραπεμπτήρια διαταγή ή συνέχονται ουσιωδώς με αυτά (ΣτΕ 1797/1990, Δ.Εφ.Αθ. 1788/2023, 155, 156/2015 κ.ά.). Η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης του εγκαλουμένου ισχύει εάν ασκήσει προσφυγή μόνο αυτός, δυνάμει του άρθρου 53 παρ. 4 του π.δ. 120/2008. Συνακόλουθα στις υπόλοιπες περιπτώσεις τα Πειθαρχικά Συμβούλια μπορούν να υπαγάγουν αιτιολογημένα τα πραγματικά περιστατικά σε οποιαδήποτε διάταξη πειθαρχικού παραπτώματος, χωρίς περιορισμό, ακόμα και σε διάταξη πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει πειθαρχική ποινή ανώτερη από αυτή για την οποία παραπέμφθηκε ο εγκαλούμενος.

Κ. Αρμοδιότητες για την κίνηση της διαδικασίας επανάληψης της πειθαρχικής δίκης ενώπιον Πειθαρχικού Συμβουλίου, μετά από αίτημα του τιμωρηθέντος που έχει εξέλθει του Σώματος.

Για την κίνηση της διαδικασίας επανάληψης της πειθαρχικής δίκης ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, μετά από αίτημα του τιμωρηθέντος, αρμόδια τυγχάνουν τα πειθαρχικά όργανα που ενήργησαν την αρχική παραπομπή της υπόθεσης στο Πειθαρχικό Συμβούλιο και σε περίπτωση υπηρεσιακής μεταβολής, συνεπεία μετάθεσης ή αποστρατείας του τιμωρηθέντος, οι Γενικοί Αστυνομικοί Διευθυντές ή Γενικοί Περιφερειακοί Αστυνομικοί Διευθυντές, με κριτήριο την Υπηρεσία ή τον τόπο κατοικίας του αιτούντος αντίστοιχα, στους οποίους διαβιβάζονται, κατόπιν σχετικού αιτήματος, οι τηρούμενες στη Διεύθυνση Ένστολου Προσωπικού\Α.Ε.Α. διοικητικές δικογραφίες. Στην τελευταία περίπτωση, η κατά τόπο αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου προσδιορίζεται με βάση την Υπηρεσία ή τον τόπο της κατοικίας του αιτούντος. Η ίδια ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις επανάκρισης της υπόθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 55 του π.δ. 120/2008, ύστερα από ακυρωτική απόφαση Διοικητικού Δικαστηρίου.

ΚΑ. Γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων από δικηγόρους ενώπιον ενεργούντος διοικητική εξέταση Αξιωματικού ή των Πειθαρχικών Συμβουλίων.

Δεν απαιτείται για το παραδεκτό της παράστασης δικηγόρου ενώπιον ενεργούντος διοικητική εξέταση Αξιωματικού ή των Πειθαρχικών Συμβουλίων, η κατάθεση εκ μέρους του γραμματίου προκαταβολής εισφορών και ενσήμων. Η υποχρέωση έκδοσης σχετικού γραμματίου επιβαρύνει αποκλειστικά τον δικηγόρο, σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4194/2013.

ΚΒ. Ειδικά ερωτήματα προς τα Πειθαρχικά Συμβούλια σε περίπτωση εξόδου από το Σώμα ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας πριν τη λήξη του χρόνου υποχρεωτικής υπηρεσίας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 86 του π.δ. 496/1987, το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας δικαιούται να ζητήσει την έξοδό του από το Σώμα και πριν λήξει ο χρόνος υποχρεωτικής υπηρεσίας, αν η παραμονή του σε αυτήν αποβαίνει ιδιαίτερα επαχθής για την επαγγελματική του σταδιοδρομία σε άλλους τομείς ή παρακωλύει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, εφόσον έχει διανύσει τα 2/3 του χρόνου υποχρεωτικής υπηρεσίας. Για τη συνδρομή ή όχι των λόγων αυτών αποφαίνεται οριστικά το κατά περίπτωση αρμόδιο Συμβούλιο των άρθρων 45 και 47 του ν. 1481/1984 (άρθρο 35 παρ. 3 ν. 1481/1984).

Κατά τους ορισμούς της παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου:

(i) Παραίτηση αστυνομικού προσωπικού που δεν έχει εκπληρώσει τις επιβαλλόμενες από το άρθρο 83 του εν λόγω Π. Δ/τος υποχρεώσεις παραμονής στο Σώμα, δεν γίνεται αποδεκτή.

(ii) Όποιος από το προσωπικό αυτό εξέλθει της Υπηρεσίας, λόγω αποπομπής με υπαιτιότητά του ύστερα από πειθαρχικό παράπτωμα που διέπραξε με σκοπό την απαλλαγή του από τις ανωτέρω υποχρεώσεις του, υποχρεούται στην καταβολή υπέρ του Δημοσίου αποζημίωσης ίσης προς το γινόμενο του βασικού μισθού του κατεχόμενου βαθμού επί τον αριθμό των υπολειπόμενων μηνών υποχρέωσης παραμονής στο Σώμα. Η είσπραξη της αποζημίωσης ενεργείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Για την υπαιτιότητα του αποπεμφθέντος αποφαίνεται το εκδικάζον την υπόθεση Πειθαρχικό Συμβούλιο, προς το οποίο τίθεται ειδικό ερώτημα από το πειθαρχικό όργανο που παραπέμπει σ' αυτό την υπό εκδίκαση υπόθεση.

(iii) Αν η υποχρέωση παραμονής επιβάλλεται, λόγω εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης στο εξωτερικό, πέραν την προηγούμενης αποζημίωσης, ο αποπεμφθείς υποχρεούται να καταβάλει έντοκα το ποσό των οποιωνδήποτε δαπανών, αποζημιώσεων και λοιπών εξόδων, που καταβλήθηκαν από το Δημόσιο για την εκπαίδευση ή μετεκπαίδευσή του από την ημέρα αναχώρησης μέχρι την ημέρα επανόδου του (άρθρο 10 ν. 683/1977). Για την υποχρεωτική υπηρεσία των εκπαιδευομένων-μετεκπαιδευομένων, καθώς και του προσωπικού ειδικών καθηκόντων ισχύουν ειδικότερα οι διατάξεις των άρθρων 67 του π.δ. 190/1996 και 7 και 14 του π.δ. 373/2002, αντίστοιχα.

Κατόπιν αυτών, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 83 και 86 του Π.Δ. 496/1987, 67 του Π.Δ. 190/1996 και 7 και 14 του Π.Δ. 372/2002, στις παραπεμπτικές διαταγές προς τα αρμόδια Πειθαρχικά Συμβούλια να τίθεται ειδικό ερώτημα, για λήψη από αυτά σχετικής απόφασης, αν ο παραπεμπόμενος διέπραξε το παράπτωμα με σκοπό την απαλλαγή του από την υποχρεωτική υπηρεσία, ως ακολούθως (κατά περίπτωση):

α) *«Επίσης, με την ίδια απόφασή σας να αποφανθείτε αν ο παραπεμπόμενος διέπραξε σκόπιμα το παραπάνω παράπτωμα, προκειμένου να επιτύχει την έξοδό του από το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και να απαλλαχθεί έτσι από τη νόμιμη υποχρέωση της … ετούς παραμονής του στο Σώμα από την κατάταξή του στη Σχολή …. (ή την αποφοίτησή του από τη Σχολή …), την …., κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 83 και 86 Π.Δ. 496/1987 «Προέλευση, προσόντα, κατάταξη, μονιμοποίηση, ειδική εκπαίδευση-μετεκπαίδευση και υποχρεωτική υπηρεσία του αστυνομικού προσωπικού»*.

β) *«Επίσης, με την ίδια απόφασή σας να αποφανθείτε αν ο παραπεμπόμενος διέπραξε σκόπιμα το παραπάνω παράπτωμα, προκειμένου να επιτύχει την έξοδό του από το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και να απαλλαχθεί έτσι από τη νόμιμη υποχρέωση της … ετούς παραμονής του στο Σώμα μετά τη λήξη της εκπαίδευσής (ή μετεκπαίδευσής) του,*

την …., κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. … του άρθρου 67 του Π.Δ. 190/1996 «Οργανισμός Σχολής Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Ελληνικής Αστυνομίας και συναφή θέματα».

ή

«Επίσης, με την ίδια απόφασή σας να αποφανθείτε αν ο παραπεμπόμενος διέπραξε σκόπιμα το παραπάνω παράπτωμα, προκειμένου να επιτύχει την έξοδό του από το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και να απαλλαχθεί έτσι από τη νόμιμη υποχρέωση να υπηρετήσει στο Σώμα για χρόνο … πλάσιο του συνολικού χρόνου μετεκπαίδευσης (ή εκπαιδευτικής άδειας), ήτοι για …, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. … του άρθρου 67 του Π.Δ. 190/1996 «Οργανισμός Σχολής Μετεκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Ελληνικής Αστυνομίας και συναφή θέματα».

γ) *«Επίσης, με την ίδια απόφασή σας να αποφανθείτε αν ο παραπεμπόμενος διέπραξε σκόπιμα το παραπάνω παράπτωμα, προκειμένου να επιτύχει την έξοδό του από το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και να απαλλαχθεί έτσι από τη νόμιμη υποχρέωση της … ετούς παραμονής του στο Σώμα, από την …, που ονομάστηκε Αξιωματικός ειδικών καθηκόντων στην κατηγορία … και ειδικότητα … (ή μετατάχθηκε ή εντάχθηκε στην κατηγορία αυτή προερχόμενος από αστυνομικό προσωπικό γενικών καθηκόντων ή από το προσωπικό του άρθρου 8 του Π.Δ. 372/2002) κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 7 του Π.Δ. 372/2002 «Προέλευση–προσόντα-πρόσληψη-μετάταξη και εξέλιξη αστυνομικού προσωπικού ειδικών καθηκόντων»*.

ή

«Επίσης, με την ίδια απόφασή σας να αποφανθείτε αν ο παραπεμπόμενος διέπραξε σκόπιμα το παραπάνω παράπτωμα, προκειμένου να επιτύχει την έξοδό του από το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και να απαλλαχθεί έτσι από τη νόμιμη υποχρέωση της … ετούς παραμονής του στο Σώμα, από την …, που προσλήφθηκε ως προσωπικό ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας στην κατηγορία … και ειδικότητα … (ή μετατάχθηκε ως προσωπικό ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας στην κατηγορία …), κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 14 του Π.Δ. 372/2002 «Προέλευση–προσόντα-πρόσληψη-μετάταξη και εξέλιξη αστυνομικού προσωπικού ειδικών καθηκόντων».

VI. ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΚΓ. Εγκύκλιος διαταγή για την ορθή και εύρυθμη εφαρμογή των τροποποιήσεων που επήλθαν στο π.δ. 120/2008 με το π.δ. 61/2024.

Το σύνολο των οδηγιών και των κατευθύνσεων που δόθηκαν με την υπ' αριθ. 1647/24/2331592 από 10-11-2024 διαταγή (ΑΔΑ: 6ΑΙΚ46ΜΤΛΒ-Γ4Η) για την ορθή και εύρυθμη εφαρμογή των τροποποιήσεων που επήλθαν στο π.δ. 120/2008 με το π.δ. 61/2024, εξακολουθούν να ισχύουν ως έχουν.

ΚΔ. Έγκαιρη διαβίβαση των εγγράφων εξηγήσεων των εγκαλουμένων που καλούνται σε ακρόαση, ύστερα από την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε. σε βάρος τους, για να εξεταστεί από τα αρμόδια διοικητικά όργανα το ενδεχόμενο επιβολής του διοικητικού μέτρου της διαθεσιμότητας.

Οι έγγραφες εξηγήσεις των πειθαρχικά εγκαλουμένων που καλούνται σε ακρόαση, ύστερα από την έκδοση διαταγής διενέργειας Ε.Δ.Ε. σε βάρος τους, για να εξεταστεί από τα αρμόδια διοικητικά όργανα το ενδεχόμενο επιβολής του διοικητικού μέτρου της διαθεσιμότητας, περιέρχονται στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας ορισμένες φορές με μεγάλη καθυστέρηση. Ομοίως, με καθυστέρηση περιέρχονται και οι αντίστοιχες έγγραφες εξηγήσεις που λαμβάνονται, μετά την υιοθέτηση του ως άνω μέτρου, για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος.

Η διαθεσιμότητα είναι διοικητικό μέτρο, το οποίο από τη φύση του πρέπει να εξετάζεται σύντομα για να διασφαλιστεί το δημόσιο και το υπηρεσιακό συμφέρον, με την απομάκρυνση από την ενεργό υπηρεσία του εγκαλούμενου μέχρι να αποδειχθεί είτε η αθωότητα είτε η ενοχή του. Με την καθυστερημένη, λοιπόν, υποβολή των εγγράφων εξηγήσεων, οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 20 του Συντάγματος και 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, είτε πριν είτε μετά την υιοθέτηση του μέτρου, δημιουργείται πρόβλημα στην εν λόγω διαδικασία, καθώς:

α) εάν έχει επιβληθεί ήδη το διοικητικό μέτρο, καθυστερεί η ενδεχόμενη νεότερη ρύθμιση αυτού και

β) εάν δεν έχει επιβληθεί το ως άνω διοικητικό μέτρο και συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος που το επιβάλουν, καθυστερεί η υιοθέτηση αυτού με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας.

Επομένως, εφιστάται η προσοχή και επισημαίνεται ότι πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε το συντομότερο δυνατό και όχι πέραν του μήνα από την κλήση σε ακρόαση των εγκαλουμένων αστυνομικών, οι έγγραφες εξηγήσεις τους να περιέρχονται στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, με τις ανάλογες γνώμες για τη διατήρηση ή νέα ρύθμιση ή επιβολή του διοικητικού μέτρου, κατά περίπτωση, προκειμένου να εξετάζονται αρμοδίως τα περαιτέρω.

ΚΕ. Επιστροφές διοικητικών εξετάσεων για ορθή συμπλήρωσή τους.

Πολλές φορές παρατηρούνται επιστροφές διοικητικών εξετάσεων για συμπλήρωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 31 παρ. 5 του π.δ. 120/2008, ώστε να αναπτυχθεί διαφορετική αιτιολογία επί των πορισματικών εκθέσεων ή για άλλους ανούσιους λόγους, χωρίς να επισημαίνονται οι τυχόν ελλείψεις του συλλεχθέντος αποδεικτικού υλικού. Με τον τρόπο αυτό καθυστερεί η ολοκλήρωση των πειθαρχικών διαδικασιών αλυσιτελώς. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ως άνω π.δ. επί της πορισματικής έκθεσης σημειώνονται οι γνώμες και οι αποφάσεις των ιεραρχικά προϊσταμένων των ενεργησάντων τις διοικητικές εξετάσεις Αξιωματικών. Επομένως, τόσο οι γνώμες όσο και οι αποφάσεις-πράξεις εκδίκασης κατ' άρθρο 38 ή 39 του π.δ. 120/2008, δύνανται να καλύψουν την οποιαδήποτε έλλειψη αιτιολογίας υπάρχει επί των πορισματικών εκθέσεων.

Ιδίως, όταν γίνεται διαφοροποίηση από την αιτιολογία του ενεργήσαντος τη διοικητική εξέταση, οι γνώμες αυτές δεν πρέπει να είναι συνοπτικές και αόριστες, όπως συνηθίζεται, αλλά αντιθέτως να εξοπλίζονται με ειδική, σαφή και επαρκή αιτιολογία. Επισημαίνεται ότι, δεν μπορεί να καλυφθεί οποιαδήποτε ουσιώδης έλλειψη ή ελάττωμα του συγκεντρωθέντος αποδεικτικού υλικού και δη των διοικητικών-ανακριτικών πράξεων, των εγγράφων στοιχείων, των κλήσεων σε απολογία κ.λπ.. Εάν λοιπόν, διαπιστώνονται ελλείψεις στο συλλεχθέν αποδεικτικό υλικό, οι οποίες μπορούν να χαρακτηριστούν ως ουσιώδεις, οι διοικητικές εξετάσεις πρέπει να επιστρέφονται για συμπλήρωση και στις σχετικές διαταγές δέον είναι να μνημονεύονται τόσο οι ουσιώδεις ελλείψεις όσο και οι ενέργειες που πρέπει να λάβουν χώρα, ώστε να συμπληρωθούν ορθά.

ΚΣΤ. Επαναδιερεύνηση πειθαρχικής υπόθεσης που έχει αρχειοθετηθεί με διενεργηθείσα Π.Δ.Ε..

Σε πολλές περιπτώσεις που διατάσσονται Π.Δ.Ε., οι οποίες τίθενται στο αρχείο, από πειθαρχικής πλευράς και δεν έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη δια της εκδόσεως απευθείας κλήσης σε απολογία, ενώ υπάρχει αντίστοιχο ποινικό σκέλος, σημειώνεται πολλές φορές τόσο στις αποφάσεις επ' αυτών όσο και στις πορισματικές εκθέσεις, ότι διατηρείται επιφύλαξη για επανάληψη της πειθαρχικής δίκης σύμφωνα με το άρθρο 49 του π.δ. 120/2008 (και δη διατηρείται επιφύλαξη για την περίπτωση έκδοσης αμετάκλητης καταδικαστικής ποινικής απόφασης σε βάρος του καθ' ου η Π.Δ.Ε.).

Αυτό δεν είναι ορθό διότι, εάν είναι επιτρεπτή η ανάσυρση Ε.Δ.Ε. που τέθηκε στο αρχείο, σύμφωνα με το άρθρο 39 παρ. 1, εδ. α' του π.δ. 120/2008, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 4 του π.δ. 111/2019, σε περίπτωση παραπομπής πειθαρχικά εγκαλουμένου στο ακροατήριο ποινικού δικαστηρίου ή έκδοσης καταδικαστικής απόφασης σε πρώτο βαθμό, πόσω μάλλον θα πρέπει να θεωρείται επιτρεπτό να γίνεται αυτό και στις Π.Δ.Ε..

Επίσης, η έκδοση διαταγής διενέργειας Π.Δ.Ε. δε συνιστά άσκηση πειθαρχικής δίωξης και συνακόλουθα η έκδοση νέας διαταγής για τη διενέργεια διοικητικής εξέτασης για την ίδια υπόθεση, δεν προσκρούει στη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 120/2008. Επομένως, παρέλκει η διατύπωση της ανωτέρω επιφύλαξης, καθόσον η εξέταση για την επαναδιερεύνηση της υπόθεσης, είτε με νέα διαταγή διενέργειας διοικητικής εξέτασης είτε με συμπλήρωση της ήδη διενεργηθείσας, πρέπει να γίνεται σε προγενέστερο στάδιο της τυχόν αμετάκλητης ποινικής καταδίκης.

ΚΖ. Θεραπεία ακυροτήτων που μπορεί να επέλθει από τυπικά ελαττώματα πειθαρχικών διαδικασιών.

Εάν διαπιστωθεί κάποιο τυπικό ή δικονομικό ελάττωμα που μπορεί να επιφέρει ολική ακυρότητα μετά το πέρας της πειθαρχικής προδικασίας, δύναται να εφαρμοστούν αναλογικά οι κανόνες των άρθρων 174 και 175 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δυνάμει του άρθρου 8 του π.δ. 120/2008 και να θεωρηθεί ότι η ακυρότητα καλύφθηκε επειδή, επί παραδείγματι, δεν το αντιλήφθηκε ο καλών σε απολογία ή ο ενεργών την διοικητική εξέταση και ο εγκαλούμενος δεν το πρότεινε εγκαίρως και δη με την απολογία του ή έστω μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης σε πρώτο βαθμό.

Επίσης, επειδή η αρχή της νομιμότητας, στο πλαίσιο της διοικητικής λειτουργίας της εξουσίας είναι εξέχουσας σημασίας, εάν τα πειθαρχικά όργανα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο κατ' άρθρο 40 του π.δ. 120/2008 ή για την εκδίκαση της ενδικοφανούς προσφυγής κατ' άρθρα 51 και 52 του ιδίου π.δ/τος κρίνουν ότι επιβάλλεται να θεραπεύσουν το εν λόγω ελάττωμα για λόγους πλήρους νομιμότητας, αυτό θα πρέπει να γίνεται με την ακύρωση των πράξεων που παρουσιάζουν τα ουσιώδη σφάλματα, όπως για παράδειγμα της απευθείας κλήσεως σε απολογία με εσφαλμένα δικαιώματα κατηγορουμένου ή της απόφασης με πλημμελή αιτιολογία επί της πορισματικής έκθεσης. Επιπλέον, άκυρες πρέπει να θεωρούνται και οι μεταγενέστερες εξαρτώμενες-συναφείς πράξεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρο 176 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και δη η πράξη εκδίκασης κατ' άρθρο 37 παρ. 1 του π.δ. 120/2008, ο πίνακας ποινής, η απόφαση επιβολής της ποινής κ.λπ.. Παράλληλα, τα πειθαρχικά όργανα που ελέγχουν την απόφαση επιβολής πειθαρχικής ποινής, κατ' άρθρο 40 του π.δ. 120/2008 ή εκδικάζουν την συναφώς υποβληθείσα ενδικοφανή προσφυγή κατ' άρθρα 51 και 52 του ιδίου π.δ/τος, πρέπει να διατάσσουν την επανάληψη της διαδικασίας ή την επιστροφή της διοικητικής εξέτασης στον αρμόδιο να λάβει απόφαση επ' αυτής, για συμπλήρωση κατ' άρθρο 31 παρ. 5 του ως άνω π.δ/τος, ώστε να επακολουθήσει, με σύννομο πλέον τρόπο η συνέχισή της διαδικασίας. Οι υποθέσεις αυτές, δύναται να τίθενται στο αρχείο, από πειθαρχικής πλευράς, χωρίς να διατάζεται εν συνεχεία η ακύρωση των ελαττωματικών πράξεων και η επανάληψή τους, εάν συντρέχουν λόγοι παραγραφής των πειθαρχικών παραπτωμάτων ή εάν εξετάζοντας την ουσία των υποθέσεων διαπιστώνεται ότι δεν στοιχειοθετείται πειθαρχικό παράπτωμα (και συνεπώς η εκ νέου διενέργεια της διαδικασίας είναι αλυσιτελής) ή εν γένει υπάρχει κάποιο άλλο ανυπέρβλητο κώλυμα που δεν επιτρέπει την επανάληψη των άκυρων πράξεων.

Επισημαίνεται ότι, εάν ακυρωθεί-ανακληθεί η απευθείας κλήση σε απολογία, δεν συντρέχει το απαράδεκτο του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 120/2008, καθόσον η ακύρωση-ανάκλησή της συνεπάγεται την εξαφάνισή της στο νομικό κόσμο.

ΚΗ. Οι πειθαρχικές αποφάσεις πρέπει να έχουν ειδική, σαφή και επαρκή αιτιολογία.

Ένας από τους σημαντικότερους λόγους ακυρότητας αποτελεί η πλημμελής αιτιολογία για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής, η οποία περιλαμβάνεται στις διοικητικές πράξεις των πειθαρχικών αποφάσεων, που λαμβάνονται ύστερα από τη διενέργεια διοικητικής εξέτασης, διαδικασίας απ' ευθείας κλήσης σε απολογία, ελέγχου πειθαρχικής ποινής ή εκδίκασης ενδικοφανούς προσφυγής.

Συχνότερα δε, οι περιπτώσεις έλλειψης σαφούς, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας των συναφών διοικητικών πράξεων παρατηρούνται στην διαδικασία μετά την απευθείας κλήση σε απολογία και ειδικότερα κατά τη λήψη απόφασης, κατ' άρθρο 37 του π.δ. 120/2008. Ειδικότερα, παρατηρείται η σύνταξη πινάκων ποινής και παράλληλα η συνοδευόμενη πράξη απόφασης επιβολής ποινής να περιορίζονται σε γενικόλογες διατυπώσεις περί του αβάσιμου των ισχυρισμών χωρίς σκεπτικό.

Σύμφωνα με την παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) *«η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης»*. Η αιτιολογία της διοικητικής πράξης αποτελεί απόρροια του δικαιώματος χρηστής διοίκησης και με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η σύνδεση της εν λόγω υποχρέωσης της Διοίκησης με τα δικαιώματα άμυνας του διοικουμένου και ιδίως με το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης. Παράλληλα, αντικατοπτρίζει ότι η δράση της Διοίκησης είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αρχή της νομιμότητας και ειδικότερα την διοικητική διαδικασία προσέγγισης του κανόνα δικαίου που εφαρμόζεται στην εκάστοτε περίπτωση (ερμηνεία και εφαρμογή του) και επί της ουσίας αποτελεί την μοναδική δικλείδα ασφαλείας στην θεμελίωση της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, αλλά και στην αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999), η αιτιολογία της διοικητικής πράξεως επιβάλλεται να προκύπτει από το σώμα της μόνο όταν προβλέπεται ρητώς από το νόμο, ενώ από τη φράση *«επιβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση»* που αναγράφεται στο άρθρο 37 παρ. 1 του π.δ. 120/2008, ουδόλως προκύπτει επιβολή υποχρεώσεως για παράθεση της αιτιολογίας στο σώμα της αποφάσεως (πρβλ ΣτΕ 1390/2014). Περαιτέρω, όπως γίνεται αποδεκτό από τη νομολογία, η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου (ΣτΕ 1286/2009, 3875/2008, 2705/2006, 2126/2000 κ.ά.).

Πρέπει να σημειωθεί όμως ότι, η συμπλήρωση της αιτιολογίας από τα στοιχεία του φακέλου δεν θα πρέπει να φτάνει στο σημείο να αναπληρώνεται πλήρως από αυτά (στοιχεία φακέλου), διότι στην περίπτωση αυτή ελλοχεύει ο κίνδυνος ελαττωματικής αιτιολογίας. Η τυχόν ελαττωματική αιτιολογία (ελλείπουσα, ανεπαρκής, πλημμελής ή εσφαλμένη) καθιστά τη δυσμενή διοικητική πράξη άκυρη, καθώς επίσης και η αόριστη αιτιολογία αυτής (πρβλ ΣτΕ 277/1996, 4223/2000, 3692/2001).

Κατόπιν αυτού, τα μονομελή διοικητικά όργανα που ενεργούν σύμφωνα με τα άρθρα 37, 38, 39, 40 και 52, πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην ύπαρξη σαφούς, ειδικής και επαρκούς αιτιολογίας κατά την σύνταξη πράξεων-αποφάσεων επιβολής ποινής και να μην περιορίζονται σε γενικόλογες εκφράσεις ή εν γένει αόριστη παράθεση διατάξεων, είτε αφορά στην αποδοχή ή στην απόρριψη των ισχυρισμών των εγκαλουμένων αστυνομικών. Εξυπακούεται ότι σαφής, ειδική και επαρκής αιτιολογία πρέπει να υφίσταται και στις αποφάσεις επί των πορισμάτων διοικητικών εξετάσεων, καθώς και των πρακτικών-αποφάσεων των Πειθαρχικών Συμβουλίων.

ΚΘ. Επικόλληση ενσήμων της Ελληνικής Αστυνομίας στα αντίγραφα εγγράφων που δίδονται στους πειθαρχικά εγκαλουμένους, στο πλαίσιο άσκησης των δικαιωμάτων τους.

Επισημαίνεται ότι, με το άρθρο 38 παρ. 6 περ. ε' του ν. 1884/1990 (Α΄ 81), πρέπει υποχρεωτικά να επικολλάται ένσημο της Ελληνικής Αστυνομίας σε κάθε είδους αντίγραφο που χορηγείται από την Ελληνική Αστυνομία. Η χορήγηση όμως, αντιγράφων στους πειθαρχικά εγκαλουμένους στο πλαίσιο διενεργούμενων Ε.Δ.Ε. και στη διαδικασία ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων προβλέφθηκε ειδικότερα με τα άρθρα 4 και 10 του π.δ. 31/2001, σύμφωνα με τα οποία επιβαλλόταν και η ενσήμανση των αντιγράφων.

Η εν λόγω ενσήμανση καταργήθηκε με τα άρθρα 15 και 23 του π.δ. 3/2004 και την υπ' αριθ. 6004/1/5-να' από 14-2-2004 εγκύκλιο διαταγή, οπότε έκτοτε τα αντίγραφα που χορηγούνται στους πειθαρχικά εγκαλουμένους στο πλαίσιο Ε.Δ.Ε. και στη διαδικασία ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων δεν ενσημαίνονται. Συνακόλουθα, τα αντίγραφα που χορηγούνται στους πειθαρχικά εγκαλουμένους, κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο όλων των πειθαρχικών διαδικασιών, δεν ενσημαίνονται.

Λ. Καταχωρίσεις της πορείας των ποινικών και πειθαρχικών υποθέσεων στην εφαρμογή «Πειθαρχικές Υποθέσεις».

Παρατηρείται συχνά το φαινόμενο πλημμελών ή ελλιπών καταχωρίσεων των πειθαρχικών υποθέσεων στην εφαρμογή *«Πειθαρχικές Υποθέσεις»*. Ειδικότερα, έχει παρατηρηθεί μη καταχώριση ποινών ή εκδίκαση εν γένει πειθαρχικών υποθέσεων, οι οποίες έχουν όμως τελεσιδικήσει. Επιπλέον, στο πεδίο «Περιγραφή» πρέπει να δίνεται έμφαση στην συνοπτική καταγραφή των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, έτσι ώστε ο εκάστοτε εξουσιοδοτημένος χρήστης να έχει την δυνατότητα να κατανοήσει, τουλάχιστον περιληπτικά το περιεχόμενο μιας υπόθεσης. Ως εκ τούτου, το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με γραμματειακά καθήκοντα των επιτελείων, που ασχολούνται με θέματα προσωπικού, πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικό κατά την καταχώριση-ενημέρωση της εφαρμογής των πειθαρχικών υποθέσεων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται τόσο η κατανόηση της εκάστοτε πειθαρχικής υπόθεσης και το χρονικό στάδιο αυτής όσο και η εξαγωγή ασφαλών στατιστικών δεδομένων και στοιχείων.